แพทย์อุดม จินดาวณิค พ.บ., F.I.C.S.

พิมพ์เป็นธรรมบูชา ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค พ.บ., F.I.C.S.

ณ ฌาปนสถานวัดธาตุทอง พระโขนง

กรุงเทพมหานคร ฯ

วันเสาร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๑๙

ขอกราบขอบพระทัยและขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีเมตตาจิตกรุณา นับตั้งแต่มาร่วมในงานบำเพ็ญกุศล ในวาระต่าง ๆ หลังจากที่นายแพทย์อุดม จินดาวณิค ได้มรณกรรมไปแล้ว รวมถึงการให้เกียรติมาร่วมในงานพระราชทานเพลิงศพในวันนี้ นับเป็นพระคุณอันหาที่เปรียบมิได้

หากมีข้อบกพร่องหรือไม่เรียบร้อยประการใดจากงานนี้ ขอได้โปรดประทานอภัยด้วย

เจ้าภาพ

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค พ.บ., F.I.C.S.

ชาตะ ๙ สิงหาคม ๒๔๖๐

มตะ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๙

ประวัติ

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค พ.บ., F.I.C.S

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค นายแพทย์ใหญ่จังหวัดพิเศษ สำนักงานแพทย์ใหญ่จังหวัดชลบุรี เกิดเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นบุตรของพระอินทปริญญา (เปลี่ยน จินดาวณิค) และนางพริ้ง จินดาวณิค

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค มีพี่น้องรวม ๘ คนคือ

๑. น.ส. สะอาง จินดาวณิค

๒. นายแพทย์อุดม จินดาวณิค

๓. ด.ช. อุดร จินดาวณิค (ถึงแก่กรรมเมื่อยังเยาว์)

๔. นางเพ็ญศรี ทัศนาทร (สมรสกับ พ.ต.อ. พงศ์ชาญ ทัศนาทร)

๕. นายชอบ จินดาวณิค (ถึงแก่กรรม)

๖. นายพอ จินดาวณิค

๗. น.ส. เพิ่มศรี จินดาวณิค

๘. นางเฉลา โพธิทัต (สมรสกับ นายประกฤตกล โพธิทัต)

๙. นายวิศิษฐ์ จินดาวณิค (ถึงแก่กรรม)

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค สมรสกับคุณไพเราะ จินดาวณิค (นามสกุลเดิม สนธยานนท์) เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘ (ตามใบสำคัญ ๑๔๐/๒๑๒๕) ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘) มีบุตรและธิดารวม ๓ คน

๑. นายจิระศักดิ์ จินดาวณิค (ถึงแก่กรรม)

๒. นางอัปสร ศรีรัตน์ (สมรสกับ นายเดชา ศรีรัตน์)

๓. น.ส. ศศิ จินดาวณิค

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๗๑ – ๒๔๗๘ ศึกษาที่สำนักเรียนวชิราวุธ วิทยาลัย สอบไล่ได้ชั้นมัธยมแปดบริบูรณ์

พ.ศ. ๒๔๗๙ – ๒๔๘๖ ศึกษาที่มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ และกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้ปริญญาแพทยศาสตร์บัณฑิต

พ.ศ. ๒๔๙๔ – ๒๔๙๕	ดูงานที่สหรัฐอเมริกา ๑ ปี ได้รับ F.I.C.S โดยทุน M.S.A
ขึ้นทะเบียนทหารประจำการ	เมื่อ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๓ เครื่องหมาย ท.อ ๒๔๘๖ พน ๒๔

ได้รับพระราชทานยศทหาร

๑๖ เมษายน ๒๔๘๖	เป็นว่าที่เรืออากาศตรี
๑ เมษายน ๒๔๘๘	เป็นเรืออากาศโท

ตำแหน่งทหาร

๑ เมษายน ๒๔๘๖	สำรองราชการ บก. ท.อ
๒๐ ก.ค. ๒๔๘๗	รักษาราชการจักษุแพทย์ สร. ทอ.

ตำแหน่งทหาร และสังกัดราชการสงคราม

๑๓ พ.ค ๒๔๘๖–๑ ก.ย ๒๔๘๖ เป็นศัลยแพทย์ผู้ช่วย สร. ทอ. สนาม

๑ ก.ย. ๒๔๘๖–๑ ธ.ค. ๒๔๘๖ เป็น ผ.บ. บน. ผสม ๖๕ ฝูง ๖๒ หมู่ สร. (หล่มศักดิ์)

๑ ธ.ค. ๒๔๘๖–๑ ม.ค. ๒๔๘๘ ประจำ สร. ทอ. สนาม

๑ ม.ค. ๒๔๘๘–๖ ก.ค. ๒๔๘๘ ศัลย์แพทย์ผู้ช่วย สร. ทอ. สนาม และรอง ผบ. บน. ผสม ๗๕ หมวด สร.

๖ ก.ค. ๒๔๘๘–๑๕ พ.ย. ๒๔๘๘ ศัลยแพทย์ผู้ช่วย สร. ทอ. สนาม

ออกประจำการ

ออกจากประจำการตามที่ขอลา เป็นนายทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด สังกัด บก. ทอ. ตั้งแต่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๙ ตามคำสั่งทหารที่ ๔๖/๒๖๑๙ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙

ตำแหน่งราชการ

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค เริ่มรับราชการตำแหน่งนายแพทย์วิสามัญ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ตำแหน่งราชการตามลำดับดังนี้

๑๔ ม.ค. ๒๔๙๑ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ กรมการแพทย์

๑ ม.ค. ๒๔๙๒ นายแพทย์วิสามัญ ประจำโรงพยาบาลชลบุรี

๓ ม.ค. ๒๔๙๒ นายแพทย์โท ประจำโรงพยาบาล ชลบุรี

๑ ต.ค. ๒๕๐๑	นายแพทย์เอก โรงพยาบาลชลบุรี
๑ ต.ค. ๒๕๐๖	นายแพทย์เอก ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี
๑๑ มีนาคม ๒๕๐๙	นายแพทย์พิเศษ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี
๑๗ ม.ค. ๒๕๑๗	นายแพทย์ใหญ่จังหวัดพิเศษ สำนักงานนายแพทย์ใหญ่จังหวัดชลบุรี
๑๙ ก.ย. ๒๕๑๗	โอนไปสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑ ก.ค. ๒๕๑๘	ลาออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากมีสุขภาพไม่อำนวย

ราชการพิเศษ

๑ พ.ค. ๒๕๑๒	เข้าศึกษาอบรมการวางแผนสาธารณสุขแห่งชาติ
๒ มิ.ย. ๒๕๑๒	เดินทางไปฝึกภาคสนาม ณ จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดเชียงใหม่
๑ มีนาคม ๒๕๑๗	ไปช่วยปฏิบัติกิจการเทศบาลเมืองชลบุรี ในตำแหน่งนายแพทย์เทศบาล

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญ

๕ ธ.ค. ๒๔๙๓ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

๕ ธ.ค. ๒๔๙๕ จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย

๕ ธ.ค. ๒๔๙๗ จตุรถาภรณ์ช้างเผือก

๕ ธ.ค. ๒๕๐๗ ตริตราภรณ์มงกุฎไทย

๒๒ ต.ค. ๒๕๐๘ เหรียญชัยสมรภูมิ

๕ ธ.ค. ๒๕๑๑ ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย

๕ ธ.ค. ๒๕๑๒ เหรียญจักรพรรดิมาลา

๕ ธ.ค. ๒๕๑๔ ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก

นายแพทย์ อุดม จินดาวณิค เป็นผู้สร้างความเจริญให้แก่โรงพยาบาลชลบุรีมาอย่างมาก ตลอดเวลา ๒๘ ปี ตั้งแต่ครั้งโรงพยาบาลเริ่มก่อตั้งมีตึกเก่าๆ ไม่กี่หลัง จนกระทั่งปัจจุบันเป็นโรงพยาบาลที่ใหญ่โตทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่ง เป็นผู้ริเริ่มขยายที่ดินของโรงพยาบาลให้กว้างขวางออกไป และเป็นกำลังสำคัญในการสร้างตึกคนไข้พิเศษหลายหลังเช่นตึก "ชลาทิศ" และตึก "ชลาทร" ทั้งยังได้นำเงินซึ่งรับบริจาคทูนเกล้า ฯ โดยเสด็จพระราชกุศลด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณา

โปรดเกล้า ฯ พระราชทานชื่อ และได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดตึกทั้งสองดังกล่าว นอกจากนั้นยังได้ดำเนินการสร้างโรงเรียนสำหรับนักเรียนพยาบาล แต่ทางการอนุมัติเพียงโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลเท่านั้น

ตลอดเวลาที่รับราชการ นายแพทย์อุดมเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร สละความสุขส่วนตัวเพื่อราชการโดยแท้จริง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้มีความโอบอ้อมอารี เมตตา กรุณาต่อคนทั่วไป เข้าใจในด้านบริหารและปกครอง จึงเป็นที่เคารพรักของผู้ใต้บังคับบัญชา นอกเหนืองานในหน้าที่แล้ว ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นงานช่วยเหลือประชาชน เช่นรักษาคนไข้ทางอากาศในอุปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นแพทย์อาสาของหน่วยเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นต้น

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค ได้ป่วยด้วยโรคเนื้องอกชนิดร้าย บริเวณทวารหนัก ได้เข้ารับการผ่าตัดรักษาพยาบาลครั้งแรกที่โรงพยาบาลยาสูบ เมื่อวันที่ ๒๙ ม.ค. พ.ศ. ๒๕๑๗ ต่อมาอาการป่วยจากโรคเดิมได้กำเริบขึ้นอีก และก็ได้เข้ารับทำการผ่าตัดรักษาพยาบาลอีกเป็นครั้งที่สองที่โรงพยาบาลเดียวกัน เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ อาการป่วยของนายแพทย์อุดม

จินดาวณิค ก็ดีขึ้นบ้างเล็กน้อย จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๒ ก.พ. ๒๕๑๙ อาการป่วยที่มีอยู่กลับเพียบลงอีก ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลยาสูบเรื่อยมา อาการก็ไม่ได้ทุเลาลงแต่ประการใด มีอาการไข้สูง ขึ้น ๆ ลง ๆ อ่อนเพลียลงเรื่อย ๆ และในที่สุดได้ถึงแก่กรรมด้วยความสงบ ณ โรงพยาบาลยาสูบ เมื่อวันที่ ๑๙ พ.ค. พ.ศ. ๒๕๑๙ เวลา ๐๒.๓๐ น. ท่ามกลางความอาลัยรักของภริยา บุตร ธิดา และญาติ มิตร ซึ่งอยู่เฝ้าพยาบาลจนสุดกำลังตั้งแต่เริ่มป่วยตลอดมาจนถึงวาระสุดท้าย ศิริรวมอายุได้ ๕๘ ปี ๙ เดือน

ประวัติการป่วยของ นายแพทย์อุดม จินดาวณิค

๒๙ มกราคม ๒๕๑๗ ได้มาพบนายแพทย์วิชัย ทรัพย์เจริญ ศัลยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคของลำไส้ใหญ่และทวารหนัก ประจำโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ เพื่อปรึกษาเรื่องที่มีอาการถ่ายอุจ-จาระบ่อย และมีมูกเลือดเป็นอยู่นานผิดปกติ สงสัยว่าจะไม่ใช่เรื่องของการอักเสบธรรมดา

น.พ. วิชัย ฯ ได้ตรวจตามกรรมวิธีอย่างละเอียด และลงความเห็นว่า มีเนื้อมะเร็งที่ลำไส้ใหญ่ส่วนปลาย (Carcinoma of Rectum) ได้แนะนำให้เข้าอยู่รักษาในโรงพยาบาลเพื่อรับการผ่าตัด เมื่อได้เตรียมการทุกอย่างพร้อมแล้ว ก็ได้ทำการผ่าตัด เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ในการผ่าตัดขณะนั้นยังไม่พบว่า มีการแพร่กระจายของมะเร็งไปยังอวัยวะอื่นเลย นอกจากพบว่า มีบางส่วนของลำไส้ใหญ่ส่วนที่เป็นโรคนั้นเกาะติดแน่นกับกระดูกสันหลังส่วนกระเบนเหน็บ (Sacrum) อย่างไรก็ดี การผ่าตัดก็สำเร็จลงด้วยดี

อวัยวะที่ตัดออกมาทั้งหมดส่งไปตรวจทางด้านพยาธิวิทยา ปรากฏจากรายงานของพยาธิแพทย์ว่า มีการลุกลามของเนื้อ

มะเร็งไปรบกวนเส้นโลหิตบริเวณนั้นบ้างแล้ว และในจำนวนต่อมน้ำเหลืองที่ตัดเอาออกมา ๖ ต่อม ตามเส้นทางการลุกลามของโรคด้วย มีต่อมหนึ่งที่มีเซลล์มะเร็งไปถึงแล้ว

สัญญาณจากรายงานของพยาธิแพทย์เช่นนี้ เตือนให้ตระหนักว่า ถึงแม้จะทำการผ่าตัดเนื้อร้ายออกมาได้หมดอย่างเรียบร้อยตามกรรมวิธีของศัลยกรรมสมัยใหม่ ก็แน่ใจไม่ได้ว่าจะไม่มีการแพร่กระจายออกไปไกลกว่านี้อีก ถึงแม้ว่าจะมองไม่เห็นหรือคลำอย่างใดก็ไม่พบ

คุณหมออุดม ฯ อยู่รักษาในโรงพยาบาลจนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ก็กลับไปบ้านได้ด้วยความสบายอกสบายใจ แต่แพทย์ผู้รักษายังไม่ยอมที่จะเชื่อใจในผลการผ่าตัดอย่างเดียว ยังได้ให้ยาต่อต้านมะเร็งเพื่อยับยั้งการแพร่กระจายของโรคไว้อีก เป็นระยะ ๆ คุณหมออุดมได้เพียรมาติดต่อรับการรักษาตามกำหนดนัดเสมอมามิได้ขาดตกบกพร่องเลย

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๘ เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นครั้งที่ ๒ ด้วยอาการเจ็บที่ก้นกบและฝีเย็บตรงบริเวณแผลเป็นจากการผ่าตัด ซึ่งนูนแข็ง และรบกวนเมื่อเวลานั่งทับ

น.พ. วิชัย ฯ ได้ทำการผ่าตัดเนื้อแผลเป็นแข็งนั้นออก หลังจากนั้น ๒ สัปดาห์ก็กลับไปบ้าน ทำการงานได้ ในระหว่างที่อยู่ ร.พ. ครั้งนี้ แพทย์ก็ได้พบการกระจายของเนื้อร้ายมาที่ปอดจุดหนึ่งเล็ก ๆ เมื่อให้ยาต่อต้านมะเร็งต่อมา จุดกระจายจุดนั้นก็ผ่อลงบ้าง พอถึงระยะที่ต้องหยุดให้ยาก็กลับขยายโตขึ้น และเพิ่มจำนวนขึ้นเป็น ๒ จุด ๓ จุด ยาที่ให้ก็ยับยั้งการขยายตัวไว้ได้มากพอสมควร จนถึงต้นปี ๒๕๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นครั้งที่ ๓ ด้วยอาการ ไข้ อ่อนเพลีย และเจ็บบริเวณยอดอก เมื่อแพทย์ได้มีโอกาสบริหารยาได้สะดวก และควบคุมดูแลได้ใกล้ชิดขึ้นอาการไข้, เจ็บลิ้นปี่และยอดอก (มะเร็งแพร่กระจายไปที่ตับ) ก็ทุเลาลง รับประทานอาหารได้มาก แจ่มใสขึ้น ก็ขอกลับไปพักที่บ้าน เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๙ กลับไปได้ ๒ วันก็ต้องกลับเข้ามารักษาในโรงพยาบาลอีก นายแพทย์วิชัย ฯ ได้เชิญนายแพทย์ธีระ ลิ่มศิลา รองศาสตราจารย์แห่งภาควิชาศัลยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นศัลยแพทย์และผู้ชำนาญในการบริหารยาต่อต้านโรคมะเร็งมาร่วมในการรักษาด้วย โดยการบริหารยาต่อต้านมะเร็ง หลายอย่าง

ตามกรรมวิธีใหม่ ๆ ในระยะแรก ๆ อาการดีขึ้น คนไข้มีกำลังใจดี แข็งแรงขึ้น รับประทานอาหารได้ แต่พอถึงต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๙ อาการก็กลับทรุดลงไปอีก โรคทำท่าว่าจะไม่ยอมอยู่ในควบคุมของยา การดำเนินของโรคเป็นไปอย่างรุนแรงที่สุดตามฤทธิ์เดชของมัน มีอาการเจ็บในท้อง และทรวงอก อ่อนเพลีย เบื่ออาหารมากขึ้น หายใจตื้นและเร็ว จิตใจท้อแท้สิ้นหวัง ในที่สุดก็จากไปอย่างสงบเมื่อ ๐๒.๓๐ น. ของวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๙

นายแพทย์อุดม จินดาวณิค ถ่ายรูปร่วมกับเพื่อนร่วมทีม
Basket Ball สมัยเป็นนักเรียนแพทย์

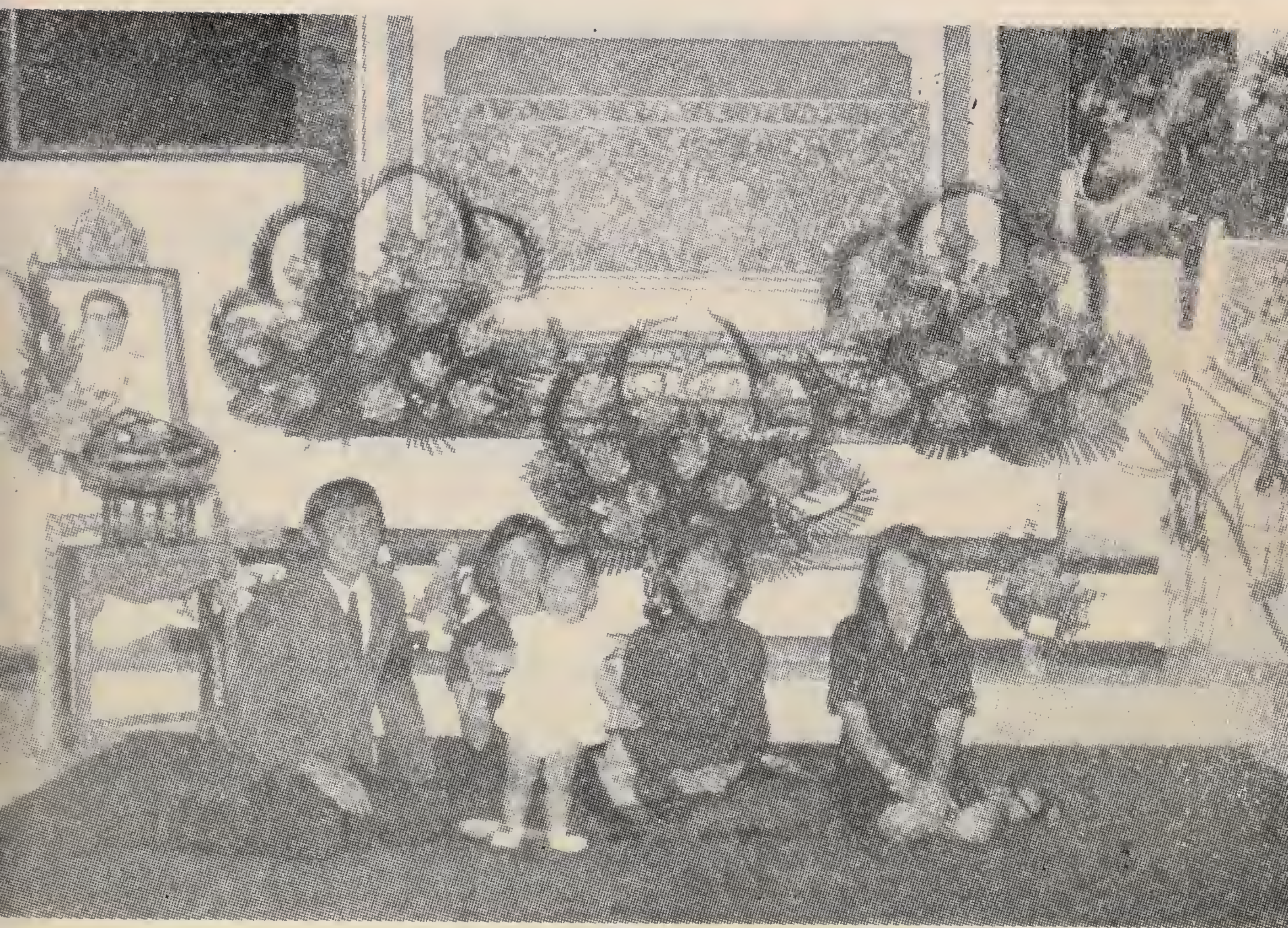
ครอบครัวของนายแพทย์อุดม จินดาวณิค

ในงานเปิดศูนย์การแพทย์และอนามัยบ้านบึง จ. ชลบุรี
เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๑๗ เวลา ๑๕.๐๐ น.

ร่วมต้อนรับคณะแพทย์จากสาธารณรัฐประชาชนจีน
ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี เมื่อ ๒๖ ก.พ. ๒๕๑๘

วันสวดพระอภิธรรมที่วัดธาตุทอง คืนแรก
เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๙

รายนามผู้เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรม

๑๙ พ.ค. ๑๙ สกุล จินดาวณิค และ สกุล สนธยานนท์

๒๐ พ.ค. ๑๙ ท่านรองประธานวุฒิสภา และคุณหญิง

๒๑ พ.ค. ๑๙ พระยาอรรถการีนิพนธ์ และบุตรธิดา

๒๒ พ.ค. ๑๙ ร.พ. ชลบุรี, สาธารณสุข จ.ว. ชลบุรี

๒๓ พ.ค. ๑๙ เพื่อนของลูก

๒๔ พ.ค. ๑๙ เพื่อนแพทย์ศิริราชรุ่น ๔๘ และ
กอง ร.พ. ส่วนภูมิภาค

๒๕ พ.ค. ๑๙ ครอบครัว สกุล ศรีรัตน์

ชีวิตของนายแพทย์อุดม จินดาวณิค ตอนเป็นเด็ก

คุณไพเราะ จินดาวณิค ได้ขอให้ข้าพเจ้าเขียนประวัติของนายแพทย์อุดม จินดาวณิค สามีของเธอ และเป็นน้องชายต่อจากข้าพเจ้า สมัยตอนเป็นเด็กซึ่งมีโดยย่อดังต่อไปนี้

อุดม จินดาวณิค เป็นบุตรคนที่สองของพระอินทปริญญา (เปลี่ยน จินดาวณิค) ดมมีพี่สาวอยู่คนเดียว คือ น.ส. สะอาง จินดาวณิค ฉะนั้นเราทั้งสองนอกจากจะเป็นพี่น้องกันแล้ว ยังเป็นเพื่อนเล่นกันด้วย คุณพ่อของเรามีอาชีพเป็นผู้พิพากษา ซึ่งจำเป็นต้องย้ายไปอยู่ตามหัวเมืองต่าง ๆ เราทั้งสองเกิดที่จังหวัดนครราชสีมา ดมเกิดเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๔๖๐ แล้วมาเติบโตและเริ่มเรียนหนังสือที่จังหวัดขอนแก่น ขณะที่เราทั้งสองพอจะจำความได้ คุณพ่อต้องถูกย้ายไปเป็นผู้พิพากษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี การเดินทางขณะนั้นต้องเดินทางด้วยเกวียนเทียมวัวคู่ รอนแรมเรื่อยมาหลายวันหลายคืน ค่ำตรงนั้นก็ปลดวัว ล้อมเกวียนกินข้าวและนอน เพราะไม่มีรถไฟและถนนเหมือนอย่างปัจจุบัน

จำได้ว่าเรานั่งเกวียนเล่มเดียวกัน คุณพ่อนอนกับน้องสาวต่อจาก ดม คือ เพ็ญศรี (เล็ก) ทัศนาทร ส่วนคุณแม่นอนกับน้องชายต่อจากเล็ก คือชอบ จินดาวณิค (ถึงแก่กรรมแล้ว) ดูเหมือนจะยังเล็กอยู่พูดไม่ได้ นอกนั้นก็เป็นเกวียนต่าง (ขนสัมภาระ) ด้วยความซนของเราทั้งสอง ได้ไล่คนขับเกวียนให้ลงไปเดินข้างล่าง แล้วเราต่างจะผลัดกันเป็นสารถีแทนแย่งกันขับเกวียนอยู่ไปมา ขัดใจเลยแบ่งกันถือเชือกวัวคนละตัว ต่างคนต่างดึง วัวไม่รู้จะไปซ้ายหรือขวามันเลยยืนเฉย เกวียนข้างหลังเลยต้องหยุดกันเป็นแถว คนขับเกวียนถูกดุ เลยไม่ยอมให้เราเป็นสารถีอีก

เมื่อเราอยู่ที่สุราษฎร์ เราได้เข้าเรียน ร.ร. ประจำจังหวัดชายและหญิงตามเพศของตน เวลาอยู่บ้านเราก็คงยังซนและเป็นเพื่อนเล่นกัน มีอยู่คราวหนึ่ง เราทั้งสองอยากออกไปเล่นกับเพื่อนซึ่งมีบ้านอยู่ตรงข้าม แต่ต่างก็กลัวคุณแม่ตี และไม่กล้าไปขออนุญาต ดมรับอาสาว่าจะไปขอเอง เดินหายเข้าไปในห้องคุณแม่แผล็บเดียวบอกว่าคุณแม่ให้ไปแล้ว เราก็ไปเล่นสนุกและบันเทิงยิ่ง พอกลับถึงบ้านถูกคุณแม่ชำระความ ในมือก็ถือไม้เรียวหวดลงก้นทันที ข้าพเจ้าจึงบอกคุณแม่ว่า ไหนดมบอกคุณแม่อนุญาตให้ไปเล่นแล้วทำไมมาตีกันอีก คุณแม่ถามว่าใคร

อนุญาต ข้าพเจ้าเลยบอกว่าดมไปขอแล้วนี่ คุณแม่ว่ามาขออนุญาตที่ไหน ? เมื่อไหร่ ? ตัวดมเองถูกตีมากกว่าข้าพเจ้า ในฐานหลอกลวงด้วย ลูกของคุณแม่ดูเหมือนจะมีเรา ๒ คนที่ถูกตีมากกว่าเพื่อน ถ้าน้องทำผิด ก็หาว่าพี่นำดี เป็นอันว่าโดนทั้งขึ้นทั้งล่อง ตัวข้าพเจ้าเองดูเหมือนจะถูกตีทุกวันเสมือนเป็นอาหารประจำมื้อ เพราะเล่นซนยังกับเด็กผู้ชาย แล้วยังดื้อ อวดดีและเกเรมากด้วย

เมื่อดมมีอายุประมาณ ๑๐ ขวบ คุณพ่อได้ส่งให้เข้าเรียนประจำที่โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย จนจบมัธยม ๘ แผนกวิทยาศาสตร์ ส่วนข้าพเจ้าได้เข้าประจำ ร.ร. วัฒนาวิทยาลัย เราทั้งสองจึงห่างกันไปและไม่เป็นเพื่อนกันอีก เพราะต่างคนต่างมีเพื่อนร่วมชั้นร่วม ร.ร. อีกมากมาย เรากลับมาร่วมศึกษาด้วยกันอีกทีที่จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ดมเรียนเตรียมแพทย์ที่จุฬาฯ อยู่ ๒ ปี แล้วก็ข้ามฟากไปต่อที่ศิริราช มีอยู่ครั้งหนึ่งที่ดมอยู่เตรียมแพทย์ วันหนึ่งรถบ้านที่เคยส่งเราไปจุฬาฯ เกิดเสีย เรา ๒ คนนั่ง ๓ ล้อถีบ ดมแต่งเครื่องแบบเยาวชนนายทหาร ข้าพเจ้าอยู่ในฟอร์มจุฬาฯ พอถึงจุฬา ฯ ข้าพเจ้าถูกอาจารย์เรียกไปถามว่านั่งรถสามล้อมากับผู้ชายเป็นใคร ข้าพเจ้าโกรธมาก รีบเรียน

ท่านว่าเป็นน้องชายร่วมบิดามารดาเดียวกัน ชื่อเรียง เสียงไร อยู่คณะไหน จึงได้รอดตัวไป (จะเห็นได้ว่าสมัยก่อน อาจารย์มหาวิทยาลัยได้ดูแลควบคุมความประพฤติศิษย์อย่างใกล้ชิด นิสิตก็เชื่อฟังคำสั่งสอนและเคารพนับถืออาจารย์เป็นอันมาก ต่างกันกับสมัยปัจจุบันอย่างกับฟ้าดินเลย)

เมื่อจบจากการเรียนแพทย์แล้ว ดมเป็นหมอทหารอากาศ และเมื่อ ๓๑ ปีมาแล้ว ได้แต่งงานกับนางสาวไพเราะ สนธยานนท์ ข้าพเจ้ายังได้เป็นเพื่อนเจ้าสาวด้วย และลูกของดม ๓ คน ข้าพเจ้ายังได้เป็นผู้ปกครอง ขณะที่ต้องเข้ามาเรียนหนังสือในกรุงเทพ ฯ เพราะดมเป็นผู้อำนวยการอยู่ที่ ร.พ. ชลบุรีหลายปี

ดมได้เข้ารับการผ่าตัดลำไส้ใหญ่เนื่องจากโรคมะเร็ง โดยเป็นคนไข้ของนายแพทย์วิชัย ทรัพย์เจริญ และนายแพทย์นิพนธ์ ชุณณานนท์ ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องของเรา ที่โรงพยาบาลยาสูบ เมื่อแผลหายแล้วกลับบ้านยังไปไหนมาไหนได้ แต่ต้องให้หมอตรวจร่างกายเป็นครั้งคราว จนกระทั่งวันที่ ๑๒ ก.พ. ๒๕๑๙ ได้เข้ารับการตรวจและนอนใน ร.พ. ยาสูบอีกครั้งเนื่องจากไข้สูง คุณหมอวิชัย และคุณหมอนิพนธ์ได้เอาใจใส่ช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ ขอขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็น

อย่างมาก ดมต้องนอนเป็นคนไข้ด้วยความอดทนและทรมานใจด้วยการดูความเปลี่ยนแปลงของร่างกายตนเองอยู่ถึง ๕๖ วัน ทั้ง ๆ ที่ดมเป็นหมอ แต่ก็อดเศร้าใจในสภาพความทรุดโทรมของร่างกายตนเองไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงสงสารและเสียดายน้องชายคนนี้มาก สงสารที่ว่าทำไมหนอคนดีอย่างดม ได้กระทำแต่กรรมดี ทำกุศลโดยช่วยชีวิตคนมามากมายจึงต้องประสบเคราะห์กรรมเช่นนี้ เสียดายว่าน้องไม่น่าจะจากโลกนี้ไปเร็วนัก ควรจะได้อยู่เพื่อดูความเจริญของลูกหลาน และพักผ่อนให้สมกับที่ได้เหน็ดเหนื่อยก่อร่างสร้างตัวอีกสักระยะหนึ่งเพื่อเป็นบำเหน็จแห่งความมานะและอุตสาหะของตน แต่แล้วดมก็ต้องจาก ภรรยา และ บุตร พี่น้องเพื่อนฝูงไปในคืนวันที่ ๑๘ พ.ค. ๑๙ ด้วยความสงบ แม้ว่าเราก็รู้ว่าโรคนี้ถ้าเกิดกับใครแล้วยากที่จะรอด เขาให้เวลาเราเตรียมใจมาตั้ง ๓ เดือนกว่า เราก็ยังอดเศร้าและอาลัยรักไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าดมได้พ้นจากการทรมานทั้งใจและกายแล้วก็ตาม ใครเล่าจะฝืนดวงได้ ?

ดมเป็นคนดี รู้จักหน้าที่ของตน ประพฤติในสิ่งที่ควรประพฤติ ละเว้นในสิ่งที่ควรเว้น มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรมและเมตตากรุณา ถอดนิสัยใจคอของคุณพ่อมามากจึงเป็นลูกที่

คุณพ่อคุณแม่รักและภาคภูมิ เป็นสามีและพ่อที่ภรรยาและลูก ๆ ภูมิใจ เทิดทูนและยกย่อง กรรมดีทั้งหลายที่ดมได้กระทำไว้มากมาย จึงทำให้เชื่อเหลือเกินว่าถ้ามีการเกิดอีก ดมจะต้องไปเกิดดี สบายและมีความสุขไม่ต้องพบกับการต้องทรมานกายและจิตใจของตนเอง เหมือนกับที่เป็นมาแล้วในโลกนี้อย่างแน่นอน ดมเอ๋ย ไปก่อนแล้วพี่จะตามไปในไม่ช้านี้

สะอาง จินดาวณิค

๒๘ พ.ค. ๑๕

อาลัยคุณพ่อ

คุณพ่อเป็นที่รักและบูชาของลูกๆ มาโดยตลอด ท่านมอบความรัก ความปรานี ให้แก่ลูก ๆ โดยสม่ำเสมอ คุณพ่อเป็นคนที่รักษาคำพูด และมีความซื่อตรง ไม่เคยแม้แต่ครั้งเดียวที่คุณพ่อจะทำให้ลูกผิดหวังจากคำพูดของท่าน

คุณพ่อมีความอดทนเข้มแข็ง ไม่เคยเอ่ยปากให้ลูกล่วงรู้ถึงความเจ็บปวดทรมาน อันเนื่องมาจากโรคภัย ด้วยว่าไม่อยากให้ลูก ๆ เสียกำลังใจในการศึกษา และประกอบอาชีพ ท่านเป็นตัวอย่างอันดีแก่ลูก ๆ ในอันที่ทำตนให้เป็นประโยชน์ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและทันต่อเหตุการณ์

คุณพ่อเป็นผู้มีสติอันดีเลิศ พร่ำสั่งสอนสิ่งดีงามแก่ลูก ๆ จนกระทั่งวาระสุดท้าย ท่านเป็นผู้มีหูตากว้างขวางและมองการณ์ไกล ในช่วงระยะสุดท้ายแห่งชีวิตคุณพ่อได้สั่งเสียแก่ลูก ๆ และเตือนลูก ๆ ให้ตั้งสติ มิให้เศร้าโศกเสียใจในการจากไปของท่านอย่างไม่มีวันกลับในครั้งนี้ เมื่อสิ้นคุณพ่อ คำเตือนของท่านยังผลให้ลูก ๆ คลายความเศร้าโศกเสียใจ ด้วยความอาลัยอาวรณ์อย่างสุดซึ้ง

คุณพ่อเป็นคนมีจิตใจอ่อนโยน รักเด็ก เมื่อคุณพ่อมีหลานแท้ ๆ ท่านก็ได้แต่เพียงมอง และสัมผัสหลานด้วยความชื่นชม แสดงแววตาแห่งความเมตตา เป็นภาพที่นำความปีติมาสู่ลูก ๆ พร้อมกับความเศร้าสลดที่โรคร้ายเป็นอุปสรรคที่ทำให้ท่านมิอาจอุ้ม กอด หรือหยอกเล่นเหมือนที่คุณพ่อปรารถนาได้

คุณพ่อเป็นผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูก ๆ อย่างครบถ้วนบริ-บูรณ์ แต่พอถึงเวลาที่ท่านควรจะได้รับการตอบแทนจากลูก ๆ คุณพ่อก็มาด่วนจากไป

ตลอดเวลาแห่งการมีชีวิตของคุณพ่อ ท่านได้สร้างแต่คุณงามความดี ลูก ๆ ขอวิงวอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงช่วยดลบันดาลให้วิญญาณของท่านจงไปสู่สุคติ สถิตอยู่ ณ ที่สงบสุขและสงบในสัมปรายภพ จงทุกประการ หากชาติหน้ามีจริง ก็ขอให้ลูก ๆ ได้เป็นลูกของคุณพ่อและมีโอกาสอยู่ร่วมสุขยืนนานกว่าชาตินี้

จากลูก ๆ ของคุณพ่อ

๒๘ พ.ค. ๑๘

อาลัย นายแพทย์อุดม จินดาวณิค
อดีตนายแพทย์ใหญ่จังหวัดชลบุรี

ในบรรดาแพทย์ที่เคยรับราชการในจังหวัดชลบุรี นายแพทย์อุดม จินดาวณิค เป็นผู้หนึ่งที่ชาวชลบุรีรู้จักและกล่าวขวัญถึงตลอดเวลา ในระหว่างที่ท่านรับราชการเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรีนั้น ได้สร้างความเจริญให้กับโรงพยาบาลไว้อย่างมากซึ่งทุกคนสามารถยืนยันได้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลทุกระดับทุกฝ่ายศรัทธาในตัวท่าน และยินดีให้ความร่วมมือสนับสนุนด้วยดีตลอดมา นายแพทย์อุดม จินดาวณิค นับเป็นนักบริหารตัวอย่างผู้หนึ่ง จะเห็นได้ว่าบรรดาแพทย์, พยาบาล ฯลฯ ตลอดจนคนงานได้ให้ความเคารพนับถือและระลึกถึงท่านอยู่เสมอ โดยการแสดงออกด้วยใจจริง แม้จะพ้นจากชีวิตราชการไปแล้วก็ตาม แสดงว่าท่านเป็นผู้บังคับบัญชาที่ได้ทั้งงาน และน้ำใจจากผู้ร่วมงาน

สมัยที่ท่านดำรงตำแหน่งนายแพทย์ใหญ่จังหวัดชลบุรี ได้ช่วยให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงานทุกหน่วยอย่างดียิ่ง น่าเสียดายที่ท่านดำรงตำแหน่งนี้ในช่วงระยะเวลาสั้นเหลือเกิน

เนื่องจากสุขภาพไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตามแม้จะพ้นจากชีวิตราชการไปแล้ว หากท่านยังมีชีวิตอยู่ พวกเราชาวสาธารณสุขยังได้ยึดถือเป็นที่พึ่งที่ปรึกษาได้

เมื่อท่านได้ถึงแก่กรรมลงในวัยที่ยังไม่สมควร พวกเราจึงแสนอาลัยยิ่ง

ในโอกาสที่จะมีพิธีพระราชทานเพลิงศพ นายแพทย์อุดม จินดาวณิค อดีตนายแพทย์ใหญ่จังหวัดชลบุรี พวกเราชาวสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี ขอตั้งจิตอธิษฐานให้ดวงวิญญาณของท่านจงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ เทอญ

คณะข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี

อาลัยเพื่อนที่รัก

ในการจัดพิมพ์หนังสือแจกในงานพระราชทานเพลิงศพคุณหมออุดม จินดาวณิค ท่านเจ้าภาพ คุณไพเราะ จินดาวณิค ได้ขอให้ผมเขียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณหมออุดม กับเพื่อนแพทย์ร่วมรุ่น ผมรับปากด้วยความยินดีและเต็มใจ เพราะคุณหมออุดมกับผม มีความสนิทสนมรักใคร่กันมาตั้งแต่เรายังเป็นเด็กเล็ก ๆ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ เรา ๔ คน คือ คุณหมออุดม จินดาวณิค คุณหมออานนท์ ประทัตสุนทรสาร คุณหมอโกวิท อัศวนนท์ และผม ศึกษาอยู่ที่วชิราวุธวิทยาลัย คุณหมออานนท์อยู่ชั้นมัธยม ๓ นอกนั้นอยู่ชั้นมัธยม ๑ เรา ๓ คนในชั้นเดียวกันรักใคร่กันมาก ส่วนคุณหมออานนท์นั้นอยู่ชั้นสูงกว่า และตัวใหญ่มาก เราทั้งรักใคร่นับถือ (และเกรงกลัว) เพราะเมื่อใดที่คุณหมออานนท์อารมณ์เสียถูกรุ่นพี่กว่าเขาซัดมา ก็มาไล่เบี้ยเอากับพวกเราเป็นประจำ นอกจากนั้นยังเป็นนักรักบี้ตัวยงอีกด้วย และก็ความเก่งกาจทางรักบี้นี่แหละทำให้คุณหมออานนท์ต้องนอน

เข้าเฝือก เพราะกระดูกหักและพักการเรียนไป ๑ ปี ในขณะที่ศึกษาที่ศิริราช และต่อมาอีกปีหนึ่งก็มาเป็นไทฟอยด์ตอนใกล้จะสอบเข้าอีก และการเป็นไทฟอยด์สมัยนั้นอย่าบอกใครเลยครับ กว่าไข้จะลงหมดก็ร่วมเดือน บางคนก็เหลือแต่กระดูก และหัวโกร๋นเสียด้วย คุณหมออานนท์ก็เลยไม่ได้เข้าสอบอีก ๑ ปี พวกเรา ๓ คน จึงกวดมาทันกันที่ศิริราช คุณหมออานนท์ก็เลยเรียกตนเองว่าคนสามรุ่น คือมีเพื่อนร่วมรุ่นมากมาย มีโอกาสอ้างไปเลี้ยงรุ่นได้อย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง คุณหมออุดม เมื่ออยู่วชิราวุธอยู่คณะวิเศษ คุณหมออานนท์ คุณหมอโกวิท อยู่คณะประทัต ส่วนผมคณะปรีชา คุณหมออุดมเป็นนักกล้าม นักยิมนาสติค เล่นได้ทั้งบาร์เดี่ยว บาร์คู่ ที่บาร์คู่วิดน้ำได้ถึง ๑๐๐ ครั้ง เล่นห่วงก็ขว้างตัวได้ ๓–๔ ทอด นอกนั้นยังเป็นนักรักบี้ ฟุตบอลล์ของคณะอีกด้วย ตอนอยู่มัธยม ๖ ท่านขุนชำนาญ คุรุวิทย์ อาจารย์ผู้ควบคุมกีฬาของโรงเรียนเห็นว่าคุณหมออุดมหน่วยก้านดี มีกล้ามเนื้อเป็นมัด ๆ แบบมะขามข้อเดียว หน้าอกเป็นแผงเวลาเบ่งปึกแล้วยังกับ ซาลแอทลาส เลยจับเอาไปลองซ้อมเล่นยูโด ปรากฏว่าคุณหมอ

อุดมเล่นได้ดีท่านก็เลยจับให้ซ้อมเป็นการใหญ่ แล้วพอได้ที่ก็ส่งเข้าแข่งขันยูโด ระหว่างโรงเรียนประจำปีที่เวทีกลางสนามโรงเรียนสวนกุหลาบ ปรากฏว่าคุณหมออุดม ผ่านมา ๕ โรงเรียนและคว้าเหรียญเงินในรุ่น ค. (ไม่เกิน ๕๒ กิโล) ไปได้

เมื่อจบมัธยม ๘ เราสามคนก็ต่างมาสอบเข้าจุฬา และก็เข้าได้พร้อมกัน คุณหมออุดม คุณหมอโกวิท พักที่หอพักจุฬา ส่วนผมอยู่บ้าน สมัยนั้นจุฬายังเป็นป่าต้นก้ามปู เพิ่งจะสร้างหอประชุม ตอนที่พวกเราข้ามฟากมาศิริราช

การศึกษาที่ศิริราช รุ่นเรามีทั้งหมด ๓๑ คน เราได้อยู่กันอย่างใกล้ชิด รักกันเห็นอกเห็นใจกัน คุณหมออุดม เป็นที่รักของเพื่อนทุกคน เพราะไม่เคยมีอันตรายแก่ใคร เข้าที่ไหนก็สามารถสร้างบรรยากาศให้รื่นรมย์ได้เสมอ เราอยู่ในศิริราช ๔ ปีด้วยความเป็นสุข รุ่นพี่ก็รักและให้ความเมตตาปรานีเพราะพวกเราเคร่งครัดในซีเนียริตี้ เวลาล่วงไปรวดเร็วเหมือนมีปีกบิน เพราะมีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้นมากมายหลายอย่างอย่างคาดไม่ถึงจนมั่วกันไปหมด เช่นญี่ปุ่นบุก สงครามมหาเอเชียบูรพาเปิดฉาก กรุงเทพฯ ต้องพรางไฟ ที่ศิริราชใช้ผ้า

สีน้ำเงินแก่คลุมรอบดวงไฟ เปิดช่องให้ส่องลงที่พื้น ทำให้มืดทึมไปทั้งโรงพยาบาลเป็นที่น่ากลัว ทำให้พวกเราต้องทำงานหนักยิ่งขึ้น เพราะต้องมานั่งเป็นเพื่อนพยาบาลเวรบ่ายเวรดึกอีกด้วยแพทย์ ที่สำเร็จก่อนพวกเรา ๒ รุ่นก็ถูกทหารเกณฑ์เอาไปใช้ราชการสงครามหมด ระหว่างที่เป็นนักศึกษาปีที่ ๔ แพทย์ประจำบ้านก็ไม่มี เราต้องทำหน้าที่แพทย์ประจำบ้านไปด้วย นอกนี้ยังมีเหตุการณ์อื่นอีก เช่น น้ำซึ่งไม่เคยท่วมกรุงเทพเลยตั้งแต่ก่อนผมเกิด ก็เกิดท่วมขึ้นมาชนิดในโรงพยาบาลต้องพายเรือกันทีเดียว คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณถูกแย่งเอามาดื้อ ๆ มาตั้งมหาวิทยาลัยใหม่เรียกว่ามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (ซึ่งมีแห่งเดียวในโลก) พวกเราจึงเป็นรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ทุกวันนี้หากเพื่อนที่เป็นฝรั่งถามว่าจบมาจากมหาวิทยาลัยไหน ก็ไม่รู้จะตอบเขาว่าอย่างไร เพราะมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ก็ไม่มีแล้ว เราจึงเลี่ยงไปตอบว่าจบจากศิริราช ฝรั่งจะร้อง อ๋อ ทันที เพราะคำว่า "ศิริราช" นั้นดังมากกว่ามหาวิทยาลัยต่าง ๆ เสียอีก

เมื่อสำเร็จการศึกษา คุณหมออุดมก็ชวนผมเข้ารับราชการในกองทัพอากาศ ขณะนั้นสงครามมหาเอเชียบูรพากำลัง

เข้าขั้นรุนแรงสุดเหวี่ยง ญี่ปุ่นบุกตะลุยพม่าจะเข้าอินเดียอยู่แล้ว มาเลเซีย สิงคโปร์ สุมาตรา อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตกเป็นของญี่ปุ่น เราอยู่ที่ดอนเมือง ๔ เดือน ใช้สนามบินร่วมกันแต่อยู่คนละฟาก และที่ ๆ เราทำงานที่ดอนเมืองนี่เองเราได้พบพยาบาลสาวสวย ซึ่งสำเร็จมาจากศิริราชก่อนเรา ๑ ปี ทำงานอยู่แล้ว การที่คุณหมออุดมชวนผมมากองทัพอากาศจะเป็นแผนที่วางไว้หรือเปล่า คุณหมออุดมก็ไม่ได้บอก แต่เท่าที่ผมจำได้ คุณหมออุดม ไม่พูดพร่ำไม่ทำเพลง ถ้าเป็นสมัยนี้ก็แบบว่า พูดน้อยต่อยมาก ได้เร่งรดน้ำพรวนดินปลูกต้นรักเป็นการใหญ่ จนงอกงามเจริญดี และก็พอดีที่เราต้องแยกย้ายกันออกไปปฏิบัติภาระกิจตามคำสั่ง คุณหมออุดมไปอยู่ที่โคกกะเทียม ผมไปอยู่ฝูงบินที่งระเบิดทางภาคเหนือ ผมไปเพียงปีเศษก็ถูกเรียกตัวกลับมาปฏิบัติงานที่ดอนเมือง ซึ่งขณะนั้นสงครามกำลังเข้าขั้นแตกหัก ญี่ปุ่นซึ่งได้ชัยชนะทั่วไปดังได้กล่าวแล้วข้างต้น กลับเป็นฝ่ายปราชัย ถูกตีโต้กลับ มีหน่วยเสรีไทยเกิดขึ้นและทำงานใต้ดินติดต่อกัน เครื่องบินพันธมิตร บี. ๒๙ ก็มาทำลายจุดยุทธศาสตร์อยู่ตลอดเวลา แม้แต่เครื่องบินขับไล่ของญี่ปุ่นและไทยที่สนามบินดอนเมือง ยังถูกเครื่อง

บินขับไล่ พี. ๕๑ (มัสแตง) มาโฉบเฉี่ยวลงยิงพินาศ เป็นการแสดงอิทธิพลของการครองอากาศอย่างชัดเจน ฝ่ายญี่ปุ่นเมื่อไม่รู้จะทำอย่างไร ก็เลยหันปากกระบอกปืนมายันกับไทยขุดคูตั้งกระสอบทรายเป็นการใหญ่ เพราะคงได้ข่าวแว่ว ๆ ว่ามีการดำเนินงานใต้ดินจะเล่นงานเขา วันหนึ่งผมไปสถานีบางกอกน้อยรับนักบินของเราที่บุกเข้าไปยิง บี. ๒๙ และถูกยิงไฟไหม้ต้องโดดร่ม เมื่อจัดการคนไข้เข้าที่ทางเรียบร้อยแล้ว ก็เลยแวะไปคุยกับเพื่อน ๆ ที่เป็นอาจารย์ที่หอพักแพทย์ศิริราช ประมาณเกือบทุ่มผมก็เดินทางกลับดอนเมือง พอมาถึงบางเขนก็ได้ยินเสียงเครื่องบินมาหลายเครื่องเสียงระเบิดกึกก้องกัมปนาท มองเห็นแสงเพลิงโชติช่วงจับท้องฟ้า ต่อมาจึงได้ทราบว่าเครื่องบินมาทิ้งระเบิดน้ำมันจำนวนมหาศาลซึ่งญี่ปุ่นขนมาไว้ที่สถานีบางกอกน้อย เพื่อลำเลียงไปพม่า การทิ้งระเบิดคราวนี้ ศิริราชเสียหายยับเยิน หอพักแพทย์ที่ผมไปนั่งคุยกับเพื่อน ๆ ก่อนหน้าเพียงไม่ถึงชั่วโมงก็ราบหมดทั้งหลัง พวกหมอเพื่อน ๆ ผมก็หมดตัวไปตาม ๆ กัน เสื้อผ้าข้าวของถูกไฟไหม้หมด

เมื่อต้นรักที่ปลูกไว้งอกงามเต็มที่ คุณหมออุดม ก็สมรสกับคุณไพเราะ และเมื่อสงครามสิ้นสุดลงคุณหมออุดมก็ย้ายไปรับราชการในกรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข โดยเริ่มต้นเข้าทำงานที่โรงพยาบาลชลบุรี ต่อมาก็รับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี และฝังรกรากที่นั่น เนื่องจากคุณหมออุดมเป็นผู้ที่ทำงานเอาจริงเอาจัง เป็นที่ศรัทธาเชื่อถือ และรักใคร่ของชาวชลบุรี เมื่อเป็นผู้อำนวยการไม่นานก็สร้างอาคารในโรงพยาบาลขึ้นอีกหลายหลัง จากเงินงบประมาณและจากการศรัทธาบริจาคของชาวชลบุรี โรงพยาบาลได้ขยายใหญ่ขึ้นและมีความเจริญอย่างเต็มที่ ได้เป็นที่พึ่งพาอาศัยของชาวชลบุรีโดยทั่วกัน แม้งานจะหนักละทิ้งไม่ได้คุณหมออุดมก็มิได้ห่างเพื่อนฝูง ทุกครั้งที่พวกเราจัดให้มีการพบปะสังสรรกัน ซึ่งมีปีละหลายครั้ง คุณหมออุดมก็ไม่เคยขาด ขับรถอย่างเร็วมาจากชลบุรี และขับรถอย่างเร็วกลับ ไม่เคยย่นย่อท้อแท้ใจหรือตีตัวออกห่าง เพราะคุณหมออุดมทราบดีว่าตนเป็นที่รักของเพื่อนฝูง เมื่อมาก็มีเรื่องคุยกันสนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์ไปในตัว นอกจากนี้ทุกปีเราจัดให้มีทัศนาจรระหว่างพวกเราและครอบครัวโดยมี

การค้างแรม ๑ คืน คุณหมออุดมก็จะมาร่วมด้วยไม่ขาด และมักจะพกเงินมาแจกพวกเราเสมอ ถือเป็นความสุขที่เกิดจากการให้นั่น พวกเราต้องประสบความเศร้าสลดใจอย่างสุดซึ้งกับคุณหมออุดม เมื่อบุตรชายสุดที่รักคนเดียวซึ่งกำลังเรียน ม.ศ. ๔ ต้องจากไป พวกเราได้มาร่วมแสดงความเสียใจกับคุณหมออุดมและคุณไพเราะ ที่วัดธาตุทอง ต่อมาเราก็ได้ไปร่วมแสดงความยินดี เมื่อคุณหมออุดม คุณไพเราะได้แต่งงานบุตรสาวที่โรงแรมดุสิตธานี และหลังจากนั้นทั้งคู่ก็เดินทางไปทำปริญญาขั้นสูงต่อในออสเตรเลีย

เพื่อนทุกคนรู้สึกไม่สบายใจเมื่อได้ทราบข่าวการป่วยของคุณหมออุดม เมื่อตอนเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลยาสูบครั้งแรก ซึ่งแพทย์ได้ทำผ่าตัดโคลอสโตมี่ เราทราบว่าที่ลำไส้ใหญ่นั้น เซลมะเร็งกระจายไปได้ไม่เร็วนัก การผ่าตัดมีโอกาสหายขาดได้มาก เราก็ช่วยภาวนาว่าเพื่อนเราคงเข้ารับการผ่าตัดไม่ช้าเกินไป แต่การที่ต้องเข้าโรงพยาบาลอีกในระยะต่อมา ทำให้เพื่อนทุกคนมีห่วงและกังวลมากขึ้น

คุณหมออุดม ได้ตั้งหน้ารับใช้และบริการประชาชนชาวจังหวัดชลบุรี ตลอดเวลาที่รับราชการในกระทรวง

สาธารณสุข ท่านได้อุทิศร่างกายและจิตใจให้กับงานให้การรักษาพยาบาลแก่ประชาชนและงานพัฒนาโรงพยาบาลชลบุรีให้เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ตำแหน่งสุดท้ายก่อนลาออกจากราชการคือนายแพทย์ใหญ่จังหวัด ผลงานที่ท่านได้ทำไว้จะเป็นอนุสรณ์แห่งความดีของท่านตลอดไป

ในนามของเพื่อนแพทย์ร่วมรุ่นทุกคน ขอให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของเพื่อนรัก จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพเทอญ

พลอากาศตรี น้อย ปาณิกบุตร

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๙

คำนำ

ในงานพระราชทานเพลิงศพนายแพทย์อุดม จินดาวณิค ทางเจ้าภาพได้พยายามที่จะหาหนังสือที่มีประโยชน์ และทุกคนจำเป็นต้องใช้ ต้องรู้ ควรปฏิบัติ มาพิมพ์ ให้เป็นธรรมทาน ได้ปรึกษาและขออนุญาตจากพันตำรวจเอกนายแพทย์พินิจ สนธยานนท์ ซึ่งเคยพิมพ์หนังสือเล่มนี้มาครั้งหนึ่งแล้ว

เนื่องจากเวลากระชั้นชิดมาก เพราะมีเวลาเพียง ๗ วัน ดังนั้นอาจจะมีการขาดตกบกพร่องบ้าง จึงหวังว่าผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนี้ดี คงให้อภัยและให้คำแนะนำต่อวิทยาทานนี้

ขออานิสงส์ผลบุญอันจะพึงเกิดมีขึ้นจากหนังสือนี้จงเป็นพละปัจจัยส่งเสริมให้นายแพทย์อุดม จินดาวณิค จงประสบสุขในสัมปรายภพเบื้องบนนั้นแล้วเทอญ

เจ้าภาพ

29 พฤษภาคม 2519

หมวดสวดมนต์ไหว้พระ

สวดมนต์ไหว้พระในวัน
ธรรมดา

การปฏิบัติในการสวดมนต์ไหว้พระ

ก่อนที่ท่านจะทำการสวดมนต์ไหว้พระ ท่านควรจะอาบน้ำชำระล้างร่างกายให้สะอาด แต่งกายให้เรียบร้อย หรือจะมีเครื่องแต่งกายชุดสีขาวไว้สำหรับสวดมนต์โดยเฉพาะก็ยิ่งดี จะทำให้จิตใจของท่านผ่องแผ้วเบิกบานเกิดศรัทธามากขึ้น จงทำใจให้เป็นสมาธิ ยึดมั่นในพระรัตนตรัยทั้งสามเป็นที่พึ่ง จงหมั่นสวดมนต์ภาวนาให้เป็นปกติทุกวัน จะบังเกิดโชคลาภและความสุขแก่ตัวเองและครอบครัว ป้องกันภัยพิบัติทั้งปวง ทั้งเป็นศิริมงคลแก่ตัวเอง ประเสริฐยิ่งนัก

จงหมั่นบูชานึก น้อมระลึกพระรัตนตรัย
จนมอดม้วยชีวาลัย อย่าได้ขาดสักเวลา
จะประเสริฐเกิดความสุข ขจัดทุกข์ภัยนานา
ยศศักดิ์ลาภนั้นหนา จะไหลมาดั่งวารี

เวลาใดทำใจให้ผ่องแผ้ว
เหมือนได้แก้วมีค่าเป็นราศี
เวลาใดทำใจให้ราคี
เหมือนมณีแตกหมดลดราคา

อันความสุขทางใจนั้นหายาก
คนส่วนมากไม่นิยมแสวงหา
หวังสุขเพื่อสนุกเพียงหูตา
มันจึงพาชักจูงให้ยุ่งใจ

ไหว้พระเช้า-เย็น หรือก่อนเข้านอน

๑. พระคาถาเสกธูป-เทียนก่อนจุดบูชาทุกครั้ง

กล่าวนะโม......ฯลฯ...... ๓ จบก่อน แล้วภาวนาเสกธูป-เทียน ด้วยพระคาถาต่อไปนี้

มะอะอุสิวังพรหมมาจิตตัง จิตมนุษย์หญิงชายทั้งหลายทั่วทั้งแผ่นดิน มานิมะมา มาอาคัจฉายะ มาอาคัจฉาหิ มีจิตมารักกูทุกผู้ทุกคน อุอะมะเกลื่อนกลื่นกันมา มะอะอุบูชากูอย่าได้ขาด สัพพะบูชา มหาลาภัง ภะวันตุเม

(เมื่อภาวนาเสกแล้วจงเป่าที่ธูป–เทียนนั้น ๓ ครั้ง แล้วจุด เมื่อเวลาปักธูปเทียน ให้กลั้นใจปักธูป–เทียนนั้น)

๒. พระคาถาบูชาดอกไม้–ธูป–เทียน

อัคคีพาหุง ปุบผัง อะหังสิเนทัตตะวา อะสีติกปปะโกติโย อะภิรูโป มหาปัญโญ ธาเรนโต ปิฏะกะตะยัง นิพพานัง ปะระมัง สุขัง (กราบ ๓ ครั้ง)

๓. บทสวดระลึกถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

(นั่งคู้เข่าพนมมือ ทำจิตสงบให้เป็นสมาธิ แล้วสวดพระคาถาต่อไปนี้)

อะระหังสัมมาสัมพุทโธภะคะวา พุทธังภะคะวันตัง อะภิ-วาเทมิ

พระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นพระอรหันต์ตรัสรู้เองโดยชอบ ข้าพเจ้าขออภิวาทระลึกถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น (กราบลงหนหนึ่ง)

สวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม ธัมมังนะมัสสามิ

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระธรรมนั้น (กราบลงหนหนึ่ง)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆังนะมามิ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์นั้น (กราบลงหนหนึ่ง)

๔. สวดบูชาพระรัตนตรัย

พุทธังชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ
ธัมมังชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ
สังฆังชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ

ทุติยัมปิพุทธัง ชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ
ทุติยัมปิธัมมัง ชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ
ทุติยัมปิสังฆัง ชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ

ตติยัมปิพุทธัง ชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ
ตติยัมปิธัมมัง ชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ
ตติยัมปิสังฆัง ชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ

◎ ยะมัมหะโขมะยัง ภะคะวันตัง สะระณังคัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอระลึกถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าว่าเป็นสะระณะ

◎ โยโนภะคะวา สัตถายัสสะจะมะยัง ภะคะวะโต ธัมมัง โรเจม

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็นพระศาสดาของเรา เราย่อมพอใจในพระธรรมของผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

◎ เอเตหิ สักกาเรหิ ตังภะคะวันตัง สะสัทธัมมัง สะสาวะกะสังฆัง อะภิปูชะยามะ

เราขอบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทั้งพระสัทธรรมและพระสงฆ์ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้ (กราบ)

◎ พุทธบูชามหาเตชะวันโต ข้าพเจ้าขอถวายบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้มีเดชศักดานุภาพอันยิ่งใหญ่ ล่วงเสียซึ่งอำนาจของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอถวายบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น เพราะเหตุนั้นการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของข้าพเจ้านี้ จึงเป็นเหตุนำมาซึ่งเดชานุภาพอันยิ่งใหญ่ (กราบ)

◎ ธัมมะบูชามหาปัญโญ ข้าพเจ้าขอถวายบูชาพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งสติปัญญาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอถวายบูชาพระธรรมนั้น เพราะเหตุฉะนั้น การบูชาพระธรรมของข้าพเจ้านี้ จึงเป็นเหตุนำมาซึ่งสติปัญญาอันยิ่งใหญ่ (กราบ)

◎ สังฆะบูชามหาโภคะวะโห ข้าพเจ้าขอถวายบูชาพระ

สงฆ์ สาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ พร้อมด้วยกาย วาจา ใจ ผู้ประกอบไปด้วยโภคสมบัติทั้งหลายอันยิ่งใหญ่ มีพระอริยะทรัพย์ เป็นต้น ข้าพเจ้าขอถวายบูชาพระสงฆ์หมู่นั้น เพราะเหตุนั้นการบูชาพระสงฆ์สาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของข้าพเจ้านี้ จึงเป็นเหตุนำมาซึ่งโภคทรัพย์และโชคลาภทั้งหลายอันยิ่งใหญ่ (กราบ)

๑ มะอะอุพุทโธ อิติปิโสภะคะวา ข้าพเจ้าขอฝากชีวิตไว้แด่พระพุทธเจ้า ช่วยนำชีวิตของข้าพเจ้าและครอบครัวไปให้พ้นภัย กัมมัง พุทธังชีวิตังยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจ-ฉามิ พุทธโธบรมสุขโข ขอให้เป็นสุขแก่ท้าวเกตอุดมทั้งสี่ พุธโธบรมสุโข ขอให้เป็นสุขแก่สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง กัมมะโต กัมมะตัง กัมมะเจขายัง กัมมะจุติ

๒ มะอะอุธัมโม อิติปิโสภะคะวา ข้าพเจ้าขอฝากชีวิตไว้แด่พระธรรมเจ้า ช่วยนำชีวิตของข้าพเจ้าและครอบครัวไปให้พ้นภัย กัมมัง ธัมมังชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ ธัมโมบรมสุขโข ขอให้เป็นสุขแก่ท้าวพระยายม ธัมโมบรมสุขโข ขอให้เป็นสุขแก่สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง กัมมะ-โต กัมมะตัง กัมมะเจขายัง กัมมะจุติ

◎ มะอะอุสังโฆ อิติปิโสภะคะวา ข้าพเจ้าขอฝากชีวิตไว้แด่พระสังฆะเจ้า ช่วยนำชีวิตของข้าพเจ้าและครอบครัวไปให้พ้นภัย กัมมัง สังฆังชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ สังโฆบรมสุโข ขอให้เป็นสุขแด่ท้าวเวสสุวรรณ สังโฆบรมสุโข ขอให้เป็นสุขแก่สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง กัมมะโต กัมมะตัง กัมมะเจขายัง กัมมะจุติ

พระอรหัง อันว่าตัวข้า นะมามิ ขอน้อมถวาย พุทธัสสะ แด่พระพุทธเจ้า ธัมมัสสะ แด่พระธรรมเจ้า สังฆัสสะ แด่พระสงฆะเจ้า ขอให้ข้าพเจ้าสำเร็จผลสมความปรารถนาทุกประการ

๕. พระคาถาเชิญหวยเทพเทวาให้มาอวยพร

สัคเคกาเมจะรูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเนทีเปรัฏเฐจะคาเม ตะรุวะนะคะหะเน เคะหะวัตถุมฺหิเขตฺเต ภุมฺมาจายันตุเทวา ชะละถะละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา ติฏฐันฺตา สันติเกยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโวเมสุนันตุ

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ยัสสานุสสะระเณนาปี อันตะลิกเขปิปาณิโน ปะติฏฐะมะธิ คัจฉันติ ภูมิยัง วิยะสัพพะทา สัพพูปัททะวะชาลัมหา ยักขะโจรา ทิสัมภะวา คะณะนานะ จะมุตตานัง ปะริตตันตัมภะณามะเห.

อิติสุขะโต พระอะระหังสัมมาสัมพุทโธ นะโมพุทธายะ ปะถะวีคงคา พระภูมิเทวา ขะมามิหัง

๖. สวดบทพระอิติปิโสพุทธคุณ–ธรรมคุณ–สังฆะคุณ

◎ อิติปิโสภะคะวา อะระหังสัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

◎ สวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจะตังเวทิตัพโพ วิญญูหีติ.

◎ สุปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ อุชุปฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ ยะทิทังจัตตาริ ปุริสะยุคานิอัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะภะคะวะโต

สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลี กะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

๗. สวดบทพระพาหุงแปดบทและมงคลจักรวาฬน้อย

๑. พาหุงสะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวามุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

๒. มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะ รัตติง โฆรัมปะนา ฬะวะกะมัก ขะมะถัทธะยัคขัง ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุเต ชะยะมังละคานิ

๓. นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง ทาวัคคิ-จักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

๔. อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุนันตัง ธาวันติโย ชะนะปะถัง คุลิมาละวันตัง อิทธีภิสังคะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

๕. กัตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะคัพภินียาจิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

๖. สัจจังวิหายะมะติสัจจะกะวาทะเกตุง วาทาบีโรบีตะมะนัง อะติอันธะภูตัง ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

๗. นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุทธังมะหิทธิง ปุตเตนะเถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

๘. ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะสุทัฏฐะหัตถัง พรหมมังวิสุทธิชุติ มิทธิพะกาภิญาณัง ญาณาคะเทนะ วิธินาชิตะวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเต ชะยะมังคะลานิ

เอเตบี่พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถาโย วาจะโน ทินะทิเน สะระเตมะตันที หิตวานะ เนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ โมกขังสุขัง อธิคะเมยยะ นะโรสะปัญโญ

มหาการุณิโกนาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง ปูเรต์วาปาระมี สัพพาปั่ตโต สัมโพธิมุตตะมัง เอเตนะสัจจะวัชเชนะโหตุ เตชะยะมังคะลัง

ชะยันโต โพธิยามูเลสัก์ยานัง นันทิวัฑฒะโน เอวังตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล อะปะราชิตะปั่ลลังเก สีเสปะฐะวิโปกขะเร อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง

อัคคัป ปั๋ตโตปะโมทะติ สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุขะโณ สุมุหุตโต จะสุยิฏฐังพรัหมมะจารีสุ ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธีเต ปะทักขิณา ปะทักขิณา นิกัตตะวา นะละภันตัตเถ ปะทักขิเณ ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะพุทธานุภาเวนะ สพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภาเวนะ

พุทธะระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง ติณณัง ระตะนานัง อานุภาเวนะ จะตุราสีติสะหัสสะ ธัมมักขันธา นุภาเวนะ ปิฏะกัตตะยานุภาเวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ สัพเพเตโรคา สัพเพเตภะยา สัพเพเตอันตะรายา สัพเพเต อุปั๋ททะวา สัพเพเตทุนนิมิตตา สัพเพ เตอะวะมังคะลา วินัสสันตุ อายุวัฑฒะโก ธะนะวัฑฒะโก สิริวัฑฒะโก ยะสะวัฑฒะโก พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก สุขะวัฑฒะโก โหตุสัพพะทา ทุกขะโรคะภะยา เวราโสกา สัตตุ จุปั๋ททะวา อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ จะเตชะสา ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง โสตถิ ภาคะยัง สุขัง พะลัง สิริอายุจะวัณโณ

จะโภคัง วุฑฒิ จะยะสะวา สะตะวัสสา จะอายุ จะชีวะสิทธิ ภะวันตุเม

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุเม

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุเม

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุเม

หมายเหตุ คำแปลตั้งแต่คำว่า "สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภาเวนะ พุทธะระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง...ฯลฯ... สะทาโสตถีภะวันตุเม ซึ่งแปลว่า

ด้วยอานุภาพของพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ทั้งปวง รัตนะคือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยอานุภาพรัตนะทั้งสาม ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ ด้วยอานุภาพแห่งพระไตรปิฎก ด้วยอานุภาพแห่งสาวกของพระพุทธเจ้าผู้ทรงชนะโรคทั้งปวง ภัยทั้ง

ปวง อันตรายทั้งปวง ข้อขัดข้องทั้งปวง นิมิตร้ายทั้งปวง สิ่งชั่วร้ายทั้งปวง จงพินาศไป ขอจงเจริญด้วยอายุ ด้วยทรัพย์ ด้วยมิ่งขวัญ ด้วยยศ ด้วยกำลัง ด้วยผิวพรรณ ด้วยความสุข จงมีในกาลทุกเมื่อ ด้วยเดชแห่งพระรัตนตรัย ขอให้ทุกข์–โรค–ภัย–เวร–ความโศก–ศัตรู–ข้อขัดข้อง ตลอดจนถึงอันตรายทั้งหลาย จงพินาศสูญสิ้นไป ขอความสำเร็จอันเกิดจากความมีชัย ทรัพย์ ลาภ ความสวัสดี ความเป็นผู้มีโชค ความสุข ความเป็นผู้มีกำลัง มิ่งขวัญ อายุ ผิวพรรณ โภค ทรัพย์ ความเจริญทุกประการ ความเป็นผู้มียศ ความเป็นผู้มีอายุยืนยาวถึงร้อยปี และความเจริญรุ่งเรืองของชีวิตจงมีแก่ข้าพเจ้า และขอความเจริญรุ่งเรืองของชีวิต ความเจริญทั้งปวงจงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า ขอเทวดาทั้งปวงจงคุ้มครองรักษาข้าพเจ้าด้วยอานุภาพทั้งปวงแห่งพระธรรม ขอความสวัสดี ความเจริญทั้งปวงจงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า ขอให้เทวดาทั้งปวงจงคุ้มครองรักษาข้าพเจ้า ด้วยอานุภาพทั้งปวงแห่งพระสงฆ์ ขอความสวัสดี ความเจริญทั้งปวง จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้าตลอดกาลทุกเมื่อ”

๘. บทพระคาถาแผ่เมตตา (แผ่ส่วนบุญกุศลให้แก่บิดามารดาญาติและใคร ๆ ได้ทั้งหมด)

สัพเพสัตตาสะทาโหนตุ อะเวราสุขะชีวิโน

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง อย่าได้มีเวรมีกรรมแก่กัน จงเป็นผู้ดำรงชีพอยู่เป็นสุขทุกเมื่อเทอญ

กะตังปุญญะผะลังมัยหัง สัพเพภาคีภะวันตุเต

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นผู้ได้เสวยผลบุญ ที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญแล้วด้วยกาย–วาจา–ใจ แล้วนั้นเทอญ

๙. บทตรวจน้ำ "อุทิสสะนาธิฏฐานะคาถา"

อิมินาปุญญะกัมเมนะ อุปัชฌายะ คุณุตตะรา อาจะริยูปะการาจะ มาตาปิตา จะญาตะกา สุริโยจันทิมา ราชา คุณะวันตา นะราปิ จะ พรหมะมารา จะอินทา จะ โลกะปาลา จะเทวะตา ยะโมมิตตา มนุสสา จะ มัชฌัตตา เวริกาปิ จะ สัพเพสัตตา สุขีโหนตุ ปุญญาณิ ปะกะตานิ เมสุขันจะติวิทันเทนตุ ขิปปัง ปาเปถะโวมะตัง

อิมินาปุญญะกัมเมนะ อิมินาอุททิเสนะ จะ ขิปปาหัง สุละเภเจวะ ตัณหุปาทา นะเฉทะนังเย สันตาเน หินา

ธัมมา ยาวะนิพพา นะโต มะมัง นัสสันตุ สัพพะทาเยวะ ยัตถะชาโต ภะเวภะเว อุชุจิตตัง สติปัญญา สัลเลโข วิริยัมหินา มาราละภันตุโนกาสัง กาตุนจะ วิริเยสุเม พุทธาธิปะวะโรนาโถ ธัมโมนาโถ วะรุตตะโม นาโถ ปัจเจกะพุทโธจะ สังโฆนาโถตตะโร มะมังเต โสตตะมานุภาเวนะ มาโรกาสัง ละภันตุมา

จบไหว้พระสวดมนต์ในวันธรรมดา

หมายเหตุ

๑. บทตรวจน้ำ เป็นการอุทิศส่วนกุศลให้แก่อุปัชฌาย์อาจารย์ มารดาบิดา ญาติ ตลอดทั้งเทวดาทั้งหลาย อินทร์-พรหมยมยักษ์ ท้าวจตุโลกบาล และบุคคลที่เป็นเวรเป็นกรรมแก่ตน และสรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงโดยทั่วหน้า ตลอดจนอเวจีมหานรก และในเบื้องสูงถึงพรหมตลอดทั้งโลก

๒. ผลที่ได้จากการแผ่เมตตามี ๑๑ ประการ

๑. สุขํสุปติ นอนหลับก็เป็นสุข

๒. สุขํปฏิพุชฌติ ตื่นอยู่ก็เป็นสุข

๓. นปาปกํสุปินํปสฺสติ ไม่ฝันร้าย

๔. มนุสฺสานํปิโยโหติ เป็นที่รักของมนุษย์ทั้งหลาย

๕. อมนุสฺสานํปิโยโหติ เป็นที่รักของอมนุษย์ทั้งหลาย

๖. เทวตารกฺขนฺติ เทพดาย่อมรักษา

๗, นาสฺสอคฺคิวา วิสํวา สตฺถํวา กมติ ไฟก็ดี ยาพิษก็ดี สาตราวุธก็ดี ย่อมไม่ทำอันตรายแก่ผู้เจริญเมตตา

๘. ตุวฏํจิตฺตํสมาธิยติ จิตย่อมตั้งมั่นเป็นสมาธิได้เร็ว

๙. มุขวณฺโณวิปฺปสีทติ สีหน้าย่อมผ่องใส

๑๐. อสมฺมุฬฺโหกาลํกโรติ ย่อมมีสติไม่หลงตาย

๑๑. อุตฺตริอปฺปฏิวิชฺฌนฺโต พฺรหมโลกุปโคโหติ เมื่อยังไม่สำเร็จพระอรหันตธรรมอันยิ่งใหญ่ ย่อมไปเกิดในพรหมโลก

คติธรรมคำขวัญ

ปญฺจอภิณฺห ปจฺจเวกฺขณปาฐ

๑. ชราธมฺโมมฺหิ ชรํอนตีโต

เรามีความแก่เป็นธรรมดา จักล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

๒. พยาธิธมฺโมมฺหิ พยาธึ อนตีโต

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา จักล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

๓. มรณธมฺโมมฺหิ มรณํ อนตีโต

เรามีความตายเป็นธรรมดา จักล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

๔. สพฺเพหิ เมปิ เยหิ มนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว

เราจักละเว้นเป็นต่าง ๆ ไม่ได้ จักต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจทั้งสิ้นไป

๕. กมฺมสฺสโกมฺหิ กมฺมทายาโท กมฺมโยนิ กมฺมพนฺธุ กมฺมปฏิสรโน

เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน เป็นผู้ได้รับผลของกรรม มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย

๖. ยํกมฺมํ กริสฺสามิ กลฺยาณํวา ปาปกํวาตัสสทายาโท ภวิสฺสามิ

เราทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่ว เราจักต้องเป็นผู้ได้รับผลของกรรมนั้น

๗. เอวํ อมเหหิ อภิณฺหํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ

เราทั้งหลายควรพิจารณาอย่างนี้ทุกวัน ๆ

บทสวดมนต์พระประจำวัน

พระเสวยอายุ

พระอาทิตย์	เสวยอายุ	๖	ปี
พระจันทร์	เสวยอายุ	๑๕	ปี
พระอังคาร	เสวยอายุ	๘	ปี
พระพุธ	เสวยอายุ	๑๗	ปี
พระเสาร์	เสวยอายุ	๑๐	ปี
พระพฤหัสบดี	เสวยอายุ	๑๙	ปี
พระราหู	เสวยอายุ	๑๒	ปี
พระศุกร์	เสวยอายุ	๒๑	ปี

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันอาทิตย์

คนเกิดวันอาทิตย์ ควรมีพระพุทธรูปปางถวายเนตรไว้บูชา เป็นพระประจำวัน โมรปริต สวดวันละ ๖ จบ (หรืออย่างน้อย วันละ ๑ จบ)

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิป

ปะภาสัง ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง เยพราหมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม เต เม นะโม เต จะมัง ปาละยันตุ นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร จะระติ เอสะนา ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันจันทร์

คนเกิดวันจันทร์ ควรมีพระพุทธรูปปางห้ามญาติไว้บูชาเป็นพระประจำวัน อภัยปริต สวดวันละ ๑๕ จบ (หรืออย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท ปาปุคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันอังคาร

คนเกิดวันอังคาร ควรมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์ไว้บูชาเป็นพระประจำวัน ธชัคปริต สวดวันละ ๘ จบ (หรืออย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

ยัสสานุสสะระเณนาปิ อันตะลิกเขปิ ปาณิโน ปติฏฐะมะธิคัจฉันติ ภูมิยัง วิยะ สัพพะทา สัพพูปัททะ วะชาลัมหายักขะโจราทิสัมภะวา คะณะนา นะ จะ มุตตา นังปะริตตันตัมภะณามะเห ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันพุธ

คนเกิดวันพุธ ควรมีพระพุทธรูปปางอุ้มบาตรไว้บูชาเป็นพระประจำวัน ขันธปริต สวดวันละ ๑๗ จบ (หรืออย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

สัพพาสีวิสะชาตีนัง ทิพพะมันตาคะทัง วิยะยันนาเสติวิสัง โฆรัง เสสัญจาปิ ปะริสสะยัง อาณักเขตตัมปิ สัพพัตถะ สัพพะทา สัพพะปาณินัง สัพพโสปิ นิวาเรติ ปะริตตันตัมภะณามะเห ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันพฤหัสบดี

คนเกิดวันพฤหัสบดี ควรมีพระพุทธรูปปางสมาธิไว้บูชาเป็นพระประจำวัน โมรปริต สวดวันละ ๑๙ จบ (หรืออย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

ปูเรนตัมโพธิสัมภาเร นิพพัตตัง โมระโยนิยัง เยนะสังวิหิตารักขัง มะหาสัตตัง วะเนจะรา จิรัสสัง วายะมันตาปิ เนวะ สักขิงสุ คัณหิตุง พรหมะมันตันติ อักขาตังปะริตตันตัมภะณามะเห ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันศุกร์

คนเกิดวันศุกร์ ควรมีพระพุทธรูปปางทรงรำพึงไว้บูชาเป็นพระประจำวัน อาฏานาฏิยะปริต สวดวันละ ๒๑ จบ (หรืออย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

อัปปะสันเนหิ นาถัสสะ สาสะเน สาธุ สัมมะเตอะมะนุสเสหิ จัณเฑหิ สะทากิพพิสะการิภิ ปะริสานัญจะตัส-สันนะ มหิงสายะ จะ คุตติยา ยันเทเสสิ มหาวีโร ปะริต-ตันตัมภะณามะเห ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันเสาร์

คนเกิดวันเสาร์ ควรมีพระพุทธรูปปางนาคปรกไว้บูชา เป็นพระประจำวัน อังคุลิมาลปริต สวดวันละ ๑๐ จบ (หรือ อย่างน้อยวันละ ๗ จบ)

ยะโตหัง ภะคินิ อาริยายะ ชาติยา ชาโต นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะ ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระประจำวันพุธ (เกิดกลางคืน)

คนเกิดวันพุธกลางคืน ควรมีพระพุทธรูปปางป่าเลไลย์ ไว้บูชา เป็นพระประจำวัน สุริยปริต สวดวันละ ๑๒ จบ (หรือ อย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

กินนุ สันตะระมาโน วะ ราหุ สุริยัง ปะมุญจะสิ สังวิคคะรูโป อาคัมมะ กินนุ ภีโต วะ ติฏฐะสีติ สัตตะธา เม ผะเล มุทธา ชีวันโต นะ สุขัง ละเภ พุทธะคาถาภิคีโตมหิ โน เจ มุญเจยยะ สุริยันติ ฯ

บทสวดมนต์บูชาพระเกตุ

พระเกตุ พระพุทธรูปปางสะดุ้งมาร เป็นพระประจำพระเกตุ พระเกตุชยปริต ไม่ประจำวันเกิดของใคร เป็นพระรักษาอายุของคนทุกคนให้ยั่งยืน เป็นพระคุ้มครองป้องกันภัยทั้งปวง สวดวันละ ๙ จบ (หรืออย่างน้อยวันละ ๑ จบ)

ชะยันโต โพธิยามูเล สักกะยานัง นันทิวัฑฒะโน เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล อะปะราชิตะบัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร อภิเสเก สัพพพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พรหมะจาริสุ ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา ปะทักขิณานิ กัตตะวานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ ฯ

สวดมนต์ไหว้พระในวันธรรมสวนะ

(วันพระ)

บททำวัตรเช้า

บทนมัสการ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

หันทะมะยังพุทธัสสะภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการังกะโรมะเส

นะโมตัสสะภะคะวะโต อะระหะโตสัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโมตัสสะภะคะวะโต อะระหะโตสัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโมตัสสะภะคะวะโต อะระหะโตสัมมาสัมพุทธัสสะ

บทสรรเสริญ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

สรรเสริญพระพุทธคุณ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง พุทธาภิถุติง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

โยโสตะถาคะโต อะระหังสัมมาสัมพุทโธ วิชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง พุทโธภะคะวา

โยอิมังโลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรหมะกัง สัสสะมะ ณะ พรหมะณิงปะชัง สะเทวะมนุสสัง อะภิญญา สัจฉิกัตวาปะเวเทสิ

โยธัมมังเทเสสิ อาทิกัลยานัง มัชเฌกัลยานัง ปริโยสานะกัลยานัง สาต์ถัง สัพพะยัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทธัง พรหมะจะริยัง ปะกาเสสิ ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยมิ ตะมะหัง ภะคะวันตัง สิระสา นะมามิ (กราบ)

สรรเสริญพระธรรมคุณ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง ธัมมาภิถุติง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

โยโสสวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตังเวทิตัพโพ-

วิญญูหิ ตะมะหังธัมมังอะภิปูชะยามิ ตะมะหังธัมมังสิระสา
นะมามิ (กราบ)

สรรเสริญพระสังฆคุณ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง สังฆาภิถุติง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

โยโสสุปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ

ยะทิทังจัตตาริปุริสะยุคานิ อัฏฐะปุริสะปุคคะลา เอสะภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ

ตะมะหังสังฆัง อภิปูชะยามิ ตะมะหังสังฆัง สิระสานะมามิ (กราบ)

บทพิจารณาเบญจขันธ์แห่งความสังเวช

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโยเจวะ สังเวคะปะริ กิตตะนะปาฐัญจะ ภะณามะเส

สวดพร้อมกัน

พุทโธสุสุทโธ กะรุณามะหัณณะโว โยจจันตะสุทธัพพะระญาณะโล จะโณโลกัสสะปาปูปะกิเลสะฆาตะโก วันทามิพุทธัง อะหะมาทะเรนะตัง

ธัมโมปะทีโป วิยะตัสสะ สัตถุโน โยมัคคะปากามะตะเภทะภินนะโก โลกุตตะโร โยจะตะทัตถะทีปะโน วันทามิธัมมัง อะหะมาทะเรนะตัง

สังโฆสุเขตตา ภะยะติเขตตะสัญญิโต โยดิฏฐะสันโตสุคะตานุ โพธะโกโลลัปปะหีโน อะริโยสุเมธะโส วันทามิสังฆัง อะหะมาทะเรนะตัง

อิจเจวะ เมกันตะภิปูชะเนยยะกัง วัตถุตตะยัง วันทะยะตา ภิสังขะตังปุญญังมะยายัง มะมะสัพพุปัททะวามาโหนตุเวตัสสะปะภาวะสิทธิยา

อิธะตะถาคะโต โลเกอุปปันโน อะระหังสัมมาสัมพุทโธ ธัมโมจะเทสิโต นิยยานิโก วุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโกสัมโพธะคามี สุคะตัปปะเวทิโต มะยันตังธัมมังสุตวา เอวังชานามะ ชาติปิทุกขา ชะราปิทุกขา มะระณัมปิทุกขา โสกะ

ปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายา สาปีทุกขา อัปปีเยหิ สัมปะโยโคทุกโข ปีเยหิ วิปปะโยโคทุกโข ยัมปิจฉังนะละภะติตัมปีทุกขัง สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธาทุกขา เสยยะถีทัง รูปูปาทานักขันโธ เวทะนูปาทานักขันโธ สัญญูปาทานักขันโธ สังขารูปาทานักขันโธ วิญญาณูปาทานักขันโธ

เยสังปริญญายะ ธะระมาโนโสภะคะวา เอวังพะหุลังสาวะเกวิเนติ เอวังภาคาจะ ปะนัสสะภะคะวะโต สาวะเกสุอะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ รูปังอะนิจจัง เวทะนาอะนิจจา สัญญาอะนิจจา สังขาราอะนิจจา วิญญาณังอะนิจจัง รูปังอะนัตตา เวทะนาอะนัตตา สัญญาอะนัตตา สังขาราอะนัตตา วิญญาณังอะนัตตา สัพเพสังขาราอะนิจจา สัพเพธัมมา-อะนัตตาติ

เตมะยังโอติณณามะหะ ชาติยาชาระมะระเณนะ โสเกหิปะริ เทเวหิทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิทุกโขติณณาทุกขะปะเรตา อัปเปวะ นามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะอันตะกิริยา ปัญญาเยถาติ จิระปะรินิพพุตัมปิ ตังภะคะวันตังสะระนังคะโต ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ ตัสสะภะคะวะโตสาสะนัง ยะถาสัตติยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิ

ปัชชามะ สาสาโนปะฏิปัตติ อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะอันตะกิริยา ยะสังวัตตะตูติ

บทตรวจน้ำยาเทวะตา

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง ปัตติทานะคาถาโย ภะนามะเส

สวดพร้อมกัน

ยาเทวะตาสันติ วิหาระวาสินี ถูเปฆะเร โพธิฆะเร ตะหิง ตะหิงตา ธัมมะทาเนนะ ภะวันตุปูชิตา โสตถิงกะโรนเตธะ วิหาระมัณฑะเล เถราจะมัชฌา นะวะกาจะภิกขะโว สารามิกาทานะปะตี อุปาสะกา คามาจะเทสา นิคะมาจะอิสสะรา สัปปาณะ ภูตา สุขิตา ภะวันตุเต

ชะลาพุชา เยปิจะอัณฑะสัมภะวา สังเสทะชาตา อะถะโว ปะปาติกา นิยยานิกัง ธัมมะวะรัง ปฏิจจะเต สัพเพปิ ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง ฐาตุจิรัง สะตังธัมโม ธัมมัทธะรา จะปุคคะลา สังโฆโหตุ สะมัคโควะ อัตถายะจะ หิตายะจะอัมเหรักขะตุ สัทธัมโม สัพเพปิ ธัมมะจาริโน

วุฑฒิงสัมปาปุเณยยามะ ธัมเม อริยัปปะ เวทิเต ปะสันนา โหนตุ สัพเพปี่ปาณิโน พุทธะสาสะเน สัมมาธารัง ปะเวจฉันโต กาเลเทโว ปะวัสสะตุ วุฑฒิ ภาวายะ สัตตานัง สมิทรังเนตุ เมทะนิง มาตาปีตา จะอัตระชัง นิจจัง รักขันติ ปุตตุกังเอวัง ธัมเนนะราชาโนปะชัง รักขันตุสัพพะทา

(บทตรวจน้ำนี้ ตรวจอุทิศส่วนกุศลให้แก่บิดามารดา วงศาคณาญาติตลอดจนภูตผีปีศาจเทพเจ้าและท้าวมหาพรหม ตลอดถึงสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่า อันเป็นเพื่อนเกิดแก่เจ็บตายอยู่ในโลก ให้ได้รับส่วนกุศลทั่วทุกตัวคน

จงทำจิตใจของท่านให้เป็นมหากุศลเถิด)

จบทำวัตรเช้า

คติธรรมคำขวัญ

สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี ป่าช้าทุกแห่งเป็นสถานที่สงบเงียบอย่างดีเลิศ ขอท่านจงอดใจรอคอยไปอีกสักหน่อยเถิด เราคงจะได้ไปนอนพักผ่อนในที่นั้นบ้าง แต่ทุกคนเกลียดกลัวป่าช้า กลัวผีหลอก พอพูดถึงป่าช้า ก็เกิดอารมณ์เกลียดกลัวขนลุกพองสยองเกล้า แต่ความจริงผู้ที่นอนพักผ่อนอยู่ในป่าช้าก็คือคนเรานี่เอง เมื่อหมดลมปราณแล้ว เราเรียกเขาเหล่านั้นว่าผี ถึงเขาจะเป็นผี เขาก็มิได้เป็นศัตรูกับเราหรือทำให้เราเดือดร้อนแต่ประการใดเลย แต่คนทุกคนกลัวผีจะหลอก ความจริงนั้น

ผีตายหลอกคน	*คนถูกหลอกไม่ตาย*
ผีเป็นหลอกคน	*คนถูกหลอกตาย*
ผีตายหลอกคน	*คนถูกหลอกรวย*
ผีเป็นหลอกคน	*คนถูกหลอกซวย*

บททำวัตรเย็น

บทพุทธคุณ

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธภะคะวา พุทธังภะคะวันตัง อภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภะคะวาตาธัมโม ธัมมังนะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการังกะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

นะโมตัสสะภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโมตัสสะภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโมตัสสะภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง พุทธานุสสะตินะยัง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

พุทธะวาระหันตะวะระตาทิคุณาภิยุตโต สุทธาภิญญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต โพเธสิโย สุชะนะตัง กะมะรังวะสูโร วันทามะหังตะมะระณัง สิระสาชิเนนทัง

พุทโธโย สัพพะปาณีนังสะระณัง เขมะมุตตะมัง ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิตัง สิเรนะหัง

พุทธัสสาหัสสะมิ ทาโสวะ พุทโธเมสามิกิสสะโร พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตาจะวิธาตา จะหิตัสสะเม พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง วันทันโตหัง จะริสสามิ พุทธัสเสวะสุโพธิตัง

นัตถิเมสะระณังอัญญัง พุทโธเมสะระณังวะรัง เอเตนะสัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยัง สัตถุสาสะเน พุทธังเมวันทะมาเน-นะยังปุญญัง ปะสุตัง อิธะสัพเพปิ อันตะระยาเม มาเหสุงตัสสะเตชะสา

หมอบกราบแล้วกล่าวพระคาถาต่อไปนี้

กาเยนะวาจายะ วะเจตะสาวา พุทเธกุกัมมัง ปะกะตังมะยายัง พุทโธปะฏิคฺคัณหะตุ อัจจะยันตัง กาลันตะเร สังวะริตุง วะพุทเธ

(กล่าวจบแล้วลุกขึ้นนั่ง)

บทธรรมคุณ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง ธัมมานุสสะตินะยังกะ โรมะเส

สวดพร้อมกัน

สวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพวิญญูหีติ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

สะวากขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสยโย โยมัคคะปากะปริยัตติ วิโมกขะเภโท ธัมโมกุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธารีวันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง ธัมโมโยสัพพะ

ปาณีณัง สะระณังเขมะมุตตะมัง ทุติยานุสสะติฐานัง วันทามิ ตังสิเรนะหัง ธัมมัสสาหัสมิทาโสวะ ธัมโมเมสามิกิสสะโร ธัมโมทุกขัสสะฆาตาจะ วิธาตาจะ หิตัสสะเม ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง วันทันโตหัง จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง

นัตถิเมสะระณังอัญญัง ธัมมังเมสะระณังวะรัง เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน ธัมมังเม วันทะมาเนนะ ยังปุญญัง ปะสุตัง อิธะสัพเพปิ อันตะรายาเมมาเหสุง ตัสสะ เตชะสา

หมอบกราบแล้วกล่าวพระคาถาต่อไปนี้

กาเยนะวาจาวะ เจตะสาวา ธัมเมกุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง ธัมโมปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตังกาลันตะเร สังวะริตุง วะธัมเม

(กล่าวจบแล้วลุกขึ้นนั่ง)

บทสังฆคุณ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะปุริสะปุคคะลา
เอสะภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย
อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง สังฆาภิคีติง กะโรมะเส

สวดพร้อมกัน

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต โยฏฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละ สังฆะเสฏโฐ สีลาทิธัมมะปะวะรา สะยะกายะจิตโต

วันทามะหัง ตะมะริยานะคะณัง สุสุทธัง สังโฆ โยสัพพะปาณีณัง สะระณังเขมะมุตตะมัง ตะติยานุสสะ

ติฏฐานัง วันทามิตังสิเรนะหัง สังฆัสสาหัสสะมิ ทาโสวะ สังโฆเมสามิกัสสะโร สังโฆทุกขัสสะ ฆาตาจะ วิธาตาจะหิตัสสะเม สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญ ชีวิตัญจิทัง วันทันโตหัง จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง

นัตถิเมสะระณังอัญญัง สังโฆเมสะระณังวะรัง เอตะนะสัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน สังฆังเม วันทะมาเนนะ ยังปุญญังปะสุตัง อิธะสัพเพปิ อันตะระยาเมมาเหสุง ตัสสะเตชะสา

หมอบกราบลงแล้วกล่าวคาถาต่อไปนี้

กาเยนะวาจายะวะเจตะสาวา สังเฆกุกัมมัง กะปะตังมะยายัง สังโฆปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตังกาลันตะเร สังวะริตุงวะสังเฆ

(กล่าวจบแล้วลุกขึ้นนั่ง)

สวดบทพุทธมังคละคาถา

หัวหน้าสวดนำ

หันทะมะยัง สะระภัญญะนะ พุทธะมังคะละคาถาโยภะณามะเส

สวดพร้อมกัน (ทำนอง สระภัญญะ)

สัมพุทโธทิปะทังเสฏโฐ นิสินโนเจวะ มัชฌิเม โกณฑัญโญ ปุพพะภาเคจะ อาคะเณยเย จะกัสสะโป สารีปุตโตจะทักขิเณ หะระติเย อุปาลีจะ ปัจฉิเมปิจะอานันโท พายัพเพ จะคะวัมปะติ โมคคัลลาโน จะอุตตะเร อีสาเนปิ จะลาหุโล อิเมโขมังคะลาพุทธา สัพเพอิธะปะติฏฐิตา วันทิตาเตจะอัมเหหิ สักกาเรหิจะปูชิตา เอเตสัง อนุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุโน

อิจเจวะมัจจันตะนะมัสสะเนยยัง นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยังปุญญาภิสันทัง วิปุลังอะลัตถัง ตัสสานุภาเวนะ หะตันตะราโย

(เป็นคำสวดนมัสการบูชาพระอรหันต์แปดทิศ ล้วนแต่มีฤทธิ์ทุกองค์ เป็นพระมหาเถระผู้ยิ่งใหญ่ในทางพระพุทธ-ศาสนา การสวดบูชาย่อมจะมีลาภผล เป็นมิ่งมงคลและปราศจากอันตราย

สวดแผ่เมตตาพรหมวิหาร ๔

๑. แผ่เมตตา

สัพเพสัตตา อะเวราโหนตุ

สัพเพสัตตา อัพยาปัชฌาโหนตุ
สัพเพสัตตา อะนีฆา โหนตุ
สัพเพสัตตา สุขีอัตตานัง ปะริหะรันตุ

๒. แผ่กรุณา
สัพเพสัตตา อลาภาปะมุญจันตุ
สัพเพสัตตา อะยะสาปะมุญจันตุ
สัพเพสัตตา นินทาปะมุญจันตุ
สัพเพสัตตา ทุกขาปะมุญจันตุ

๓. แผ่มุทิตา
สัพเพสัตตา ยะถาลัทธะ สัมปัตติโต มาวิคัจฉันตุ
สัพเพสัตตา ยะถาลัทธะ ยะสะโต มาวิคัจฉันตุ
สัพเพสัตตา ยะถาลัทธะ ปะสังสะโต มาวิคัจฉันตุ
สัพเพสัตตา ยะถาลัทธะ สุขิโต มาวิคัจฉันตุ

๔. แผ่อุเบกขา
สัพเพสัตตา กัมมัสสะกา โหนตุ
สัพเพสัตตา กัมมะทายาทา โหนตุ
สัพเพสัตตา กัมมะโยนิ โหนตุ
สัพเพสัตตา กัมมะพันธู โหนตุ

คำแปลการแผ่เมตตาโดยย่อ

ขอจงอย่ามีเวรมีกรรมแก่กัน จงอย่าวุ่นวายเดือดร้อน อย่าเบียดเบียฬกัน จงบริหารตนให้มีความสุข จงหลุดพ้นจากการเสื่อมลาภ หลุดพ้นจากการนินทา หลุดพ้นจากความทุกข์ จงอย่าพลัดพรากจากสมบัติที่ได้แล้ว จงอย่าพลัดพรากจากยศศักดิ์ที่ได้แล้ว จงอย่าพลัดพรากจากความสุขที่ได้แล้ว จงอย่าพลัดพรากจากความสรรเสริญที่ได้แล้ว สัตว์ทั้งหลายต่างก็มีกรรมเป็นของ ๆ ตน ต่างก็เป็นทายาทของกรรมด้วยกัน ต่างก็มีกรรมเป็นกำเนิด และต่างก็มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์

การแผ่เมตตาเป็นเรื่องสำคัญ ที่ท่านจะละเลยเสียไม่ได้ ทุก ๆ ครั้งที่ท่านได้บำเพ็ญกุศล จงแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์ทั้งปวง ช่วยให้เขาพ้นทุกข์เป็นสุขเถิด ผลแห่งความสุขที่เขาได้รับจะกลับมาตอบสนองท่าน ให้ท่านได้ประสบความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นเช่นเดียวกัน

จงทำจิตของท่านให้เป็นกุศลเป็นสมาธิ บริกรรมแผ่ไปให้แก่สรรพสัตว์ทั้งปวง ถึงแม้จิตใจของท่านจะหม่นหมองในเคราะห์กรรมที่ท่านกระทำเอง หรือได้มีผู้อื่นกระทำให้

ก็ขอจงทำใจของท่านให้เป็นกุศลเถิด จงคิดอยู่เสมอว่า เคราะห์กรรมทั้งหลายที่ท่านได้ประสบนั้น ก็คือผลแห่งกรรมที่ท่านได้กระทำไว้ในอดีตหรือปัจจุบัน เจ้าของเขาได้ตามมาทวงหนี้สินของเขาคืน เราก็ยิ้มรับชดใช้หนี้สินให้เขาไป และจงเร่งสร้างแต่กรรมดีไว้ให้มากที่สุดเท่าที่ท่านจะสร้างได้ อย่าได้คิดอาฆาตจองเวรจองกรรมแก่เขาเลย กรรมทั้งหลายทั้งดีและชั่วไม่มีบิดามารดา บุตรภริยา ญาติพี่น้องไม่มีเลย ไม่มีนาย ไม่มีบ่าว ผู้ใดทำกรรมใดก็จะต้องได้รับผลตอบสนองแห่งกรรมนั้น ๆ เอง ดังคำกลอนของเก่าเล่าไว้ว่า

อันทุกข์โศกโรคภัยในมนุษย์
ไม่รู้สุดสิ้นลงที่ตรงไหน
เหมือนกำกงกำเกวียนหมุนเวียนไป
สร้างเวรกรรมใดไว้ต้องเวียนมา

สิ่งทั้งหลายในโลกนี้ตลอดจนตัวเราเอง เป็นทรัพย์ของแผ่นดินด้วยกันทั้งหมด วันคืนล่วงไป ๆ มนุษย์–สัตว์–วัสดุ และพฤกษชาติใด ๆ ต่างก็หมุนเวียนไปสู่จุดสลายตัวเปื่อยเน่าพังทลายลงทับถมแผ่นดินด้วยกันหมด การแผ่เมตตานอกจากจะเป็นกุศลช่วยสรรพสัตว์ให้พ้นทุกข์แล้ว ยังทำให้

จิตใจของเราเองบรรเทาความโลภ-โกรธ-หลงลงได้ ถึงจะลดลงไม่ได้มากก็ยังดีกว่าไม่ได้เลย ลดลงมาเพียงเล็กน้อยก็ยังดีจะช่วยบรรเทาโรคร้ายชนิดหนึ่งที่มันเกาะกินจิตใจมนุษย์อยู่ทุกวันนี้ ทำให้สังคมมนุษย์ต้องวุ่นวายเดือดร้อนกันไปทั้งโลก ไม่มีแพทย์ใด ๆ ในโลกนี้จะรักษาให้หายขาดได้ นอกจากโอสถรสพระธรรมเท่านั้น โรคร้ายนั้นก็คือ "โรคแห่งความอยาก" นั่นเอง ใครเป็นโรคนี้มากก็เดือดร้อนมาก ใครเป็นน้อยก็เดือดร้อนน้อย จึงขอให้ท่านได้แผ่เมตตาเถิด ท่านจะรู้เอง-เห็นเองจากผลแห่งการแผ่เมตตาของท่าน เมื่อท่านได้แผ่

เมื่อท่านได้แผ่เมตตาแล้ว ก็ถึงบทตรวจน้ำอุทิศส่วนบุญกุศลที่ท่านได้ทำแล้วไปให้แก่บิดามารดา อุปัชฌาย์อาจารย์ญาติพี่น้อง ล ฯ ล เป็นอันดับสุดท้าย บทตรวจน้ำนั้นมีหลายแบบด้วยกันตามแต่ท่านจะนิยมอย่างใดก็ใช้ตามความถนัดของท่านเถิด ดีทั้งนั้น อย่าสนเท่ห์เลย

ตรวจน้ำอุทิศส่วนกุศล

ยังกิญจิ กุสะละกัมมัง กัตตัพพัง กิริยัง มะมะกาเย นะวาจา นะมะสาติทะเส สุคะตังกะตัง เยสัตตาสัญญิโน

อัตถิเยจะสัตตา อะสัญญิโน กะตังปุญญะผะลังมัยหัง สัพเพ ภาคีตะวันตุเม เยจะตังสุวิทิตัง ทินนัง ปุญญะผะลังมะยาเย จะตัตถะ นะชานันติ เทวาคันตะวา นิเวทะยุ สัพเพโลกัมหิเยสัตตา ชีวันตา หาระเหตุกา มะนุญญัง โภชะนัง สัพเพ ละภันตุ มะมะ เจตะสาติ

กิริยาที่เป็นกุศลกรรมอันใดอันหนึ่ง ซึ่งควรทำด้วย กาย วาจา ใจ เป็นเหตุจะให้ไปเกิดในไตรทศเทวสถานโดยง่าย เราทำได้แล้ว บรรดาสัตว์ทั้งหลายทั้งสิ้น ที่มีสัญญาก็ดี ที่ไม่มีสัญญาก็ดี จงเป็นผู้มีส่วนได้เสวยผลของบุญ ก็จงได้รับส่วนบุญนั้น ที่ยังไม่รู้ ขอเทพยดาจงไปบอกให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายในโลก ที่เลี้ยงชีวิตด้วยอาหาร ขอจงได้อาหารที่ชอบใจด้วยจิตอุทิศของเราเถิด

จบสวดมนต์ไหว้พระในวันธรรมสวนะ

หมวดยอดพระพุทธมนต์คาถา

พระคาถายอดพระไตรปิฎก

อิติปิโสภะคะวา อะระหัง วัจจะโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วัจจะโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วัจจะโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา สุคะโต วัจจะโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา โลกะวิทู วัจจะโสภะคะวา

อะระหันตัง สะระณังคัจฉามิ

อะระหันตัง สิระสานะมามิ

สัมมาสัมพุทธัง สะระณังคัจฉามิ

สัมมาสัมพุทธัง สิระสานะมามิ

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สะระณังคัจฉามิ

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิระสานะมามิ

สุคะตัง สะระณังคัจฉามิ

สุคะตัง สิระสานะมามิ

โลกะวิทุง สะระณังคัจฉามิ

โลกะวิทุง สิระสานะมามิ

อิติปิโสภะคะวา อะนุตตะโร วัจจะโสภะคะวา
อิติปิโสภะคะวา ปุริสะธัมมะสาระถิ วัจจะโสภะคะวา
อิติปิโสภะคะวา สัตถาเทวะมนุสสานัง วัจจะโสภะคะวา
อิติปิโสภะคะวา พุทโธ วัจจะโสภะคะวา
อะนุตตะรัง สะระณังคัจฉามิ
อะนุตตะรัง สิระสานะมามิ
ปุริสะธัมมะสาระถิง สะระณังคัจฉามิ
ปุริสะธัมมะสาระถิง สิระสานะมามิ
สัตถาเทวะมนุสสานัง สะระณังคัจฉามิ
สัตถาเทวะมนุสสานัง สิระสานะมามิ
พุทธัง สะระณังคัจฉามิ
พุทธัง สิระสานะมามิ

อิติปิโสภะคะวา รูปักขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา เวทนาขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา สัญญากขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา สังขารักขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา วิญญาณักขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโสภะคะวา

อิติปิโสภะคะวา ปะฐะวี จักกะวาฬะ จาตุมหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาธิยานะ สัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา เตโช จักกะวาฬะ จาตุมหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาธิยานะ สัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา วาโย จักกะวาฬะ จาตุมหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาธิยานะ สัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา อาโป จักกะวาฬะ จาตุมหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาธิยานะ สัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา อากาสา จักกะวาฬะ จาตุมหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาธิยานะ สัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา ยามา ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา ตุสิตา ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา นิมมานะระติ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา กามาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา รูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา ปะฐะมาฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา ทุติยะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา ตะติยะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา จะตุตถะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา ปัญจะมะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา อากาสาณัญจายะตะนะ เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ อะรูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะ เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ อะรูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

อิติปิโสภะคะวา อากิญฌัญจายะตะนะ เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ อะรูปาวาจะระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

อิติปิโสภะคะวา สักกิทาคา ปฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

อิติปิโสภะคะวา โสตา ปฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

อิติปิโสภะคะวา อะนาคา ปฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

อิติปิโสภะคะวา อะระหัตตะปะฏิผะละ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

อิติปิโสภะคะวา สักกิทาคาอะระหัตตะปะฏิผะละ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

อิติปิโสภะคะวา อะนาคาอะระหัตตะปะฏิผะละ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปั่นโน

กุสะลาธัมมา อิติปิโสภะคะวา อะอายาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ ชัมภูทีปัญจะอิสะโร กุสะลาธัมมา นะโมพุทธายะ นะโมธัมมายะ นะโมสังฆายะ ปัญจะพุทธานะมามิหัง อาปามะจุปะ ทีมะสังอังขุ สังวิทาปุกะยะปะ

อะปะสะชะสุเห ปาสายะ โสโส สะสะอะอะ อะอะนิ เตชะ สุเนมะภูจะนาวิเว อะสังวิสุโล ปุสะพุภะ อิสวาสุ สุสะวาอิ กุสะลาธัมมา จิตติวิอัตถิ อิติปีโสภะคะวา อะอายาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ สาโพธิปัญจะอิสะโรธัมมา

กุสะลาธัมมา นันทะวิวังโก อิติสัมมาสัมพุทโธ สุคะ-ลาโน ยาวะชีวังพุทธัง สะระณังคัจฉามิ จาตุมหาราชิกา อิสะโรกุสะลาธัมมา อิติวิชชาจะระณะสัมปันโน อุอุยาวะตาวะ ติสา อิสะโรกุสะลาธัมมา นันทะปัญจะสุคะโต โลกะวิทู มหาเอโอยาวะชีวังพุทธัง สะระณังคัจฉามิ ยามะอิสะโร

กุสะลาธัมมา พรหมมา ลัททะปัญจะสัตตะ สัตตา ปาระมี อะนุตตะโร ยะมะกะขะ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ

ตุสิตาอิสะโร กุสะลาธัมมา ปุยะปะกะ ปุริสะทัมมะ สาระถิ ยาวะชีวัง สะระณังคัจฉามิ นิมมานะระติ อิสะโร กุสะลาธัมมาเหตุโปวะ สัตถาเทวะมะนุสสานัง ตะถะยาวะ ชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ

ปะระมิตตะอิสะโร กุสะลาธัมมา สังขารักขันโธ อะนัตตา รูปะขันโธ พุทธะปะผะ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ

พรหมมาอิสะโร กุสะลาธัมมา นัจจิปั๋จจะภะคะวะตา ยาวะชีวัง สะระณังคัจฉามิ

นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะพุทธิ ลาโร กาลา กะระกะนาเอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิโหตุ หุลู หุลู หุลู สวาหายะ

นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ วัตติ วัตติ มะยะ สุสุวัตถิโหนตุ หุลู หุลู หุลู สวาหายะ

อินทะสาวัง มหาอินทะสาวัง
พรหมมะสาวัง มหาพรหมมะสาวัง
จักกะวัตติสาวัง มหาจักกะวัตติสาวัง
เทวาสาวัง มหาเทวาสาวัง
อิสีสาวัง มหาอิสีสาวัง
มุนีสาวัง มหามนีสาวัง

สัปปุริสาวัง มหาสัปปุริสาวัง

พุทธะสาวัง ปั๋จเจกะพุทธะสาวัง

อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิวิชา จะระณะสาวัง สัพพะโลกา อิริยาณังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิโหตุ

สาวังคุณัง วะชะพะลังเตชังวิริยัง สิทธิกัมมัง นิพพานัง โมกขังคุยหะกัง ฐานะสีลัง ปั๋ญญานิกขัง ปุญญัง ภะคะยังตัปปั๋ง สุขัง สิริรูปั๋งกุวิสะติเสนัง เอเตนะสัจเจนะ สุวัตถิ หุลู หุลู สวาหายะ

นะโมพุทธัสสะ ทุกขังอะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนากขันโธ สัญญากขันโธ สังขารักขันโธ วิญญาณักขันโธ นะโมอิติปิโสภะคะวา

นะโมธัมมัสสะ ทุกขังอะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนากขันโธ สัญญากขันโธ สังขารักขันโธ วิญญาณักขันโธ นะโมสวากขาโตภะคะวะตาธัมโม

นะโมสังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนากขันโธ สัญญากขันโธสังขารักขันโธ วิญญาณักขันโธ นะโมสุปะฏิปั๋นโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตัง

นะโมพุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อนิจจัง อะนัตตา ยาวะตัสสะหา โยโมนะ อุอะมะทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุอะมะ อะวันทา นะโมพุทธายะ นะอะกะติ นิสะระนะ อาระบ่ะขุขัง อะมะอุทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

จบยอดพระไตรปิฎก

คติธรรมคำขวัญ

อยู่คนเดียวต้องระวังความคิด

ถ้าพบมิตรต้องระวังปาก

หากกลัวจนยากก็อย่าเป็นคนโอ้อวด

คนชอบโอ้อวดเป็นลักษณะของคนมีหนี้

คนที่ชอบอวดดีเป็นลักษณะของคนโง่เขลา

ประวัติความเป็นมาของ
พระคาถายอดพระไตรปิฎก

พระคาถายอดพระไตรปิฎกนี้ อาจารย์ของข้าพเจ้าคือ ม.ร.ว. เล็ก เรณูนันท์ ณ อยุธยา (อาจารย์องค์พระ) เมื่อท่านยังมีชนม์ชีพอยู่ ท่านได้สวดมนต์ภาวนาด้วยพระคาถานี้เป็นประจำเสมอมา (โดยมากท่านสวดเวลาก่อนเข้านอน)

ท่านได้เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า พระคาถายอดพระไตรปิฎกนี้ เจ้านายชั้นผู้ใหญ่และมิตรสหายของท่านใช้สวดภาวนาและบูชากันมาก ทำให้เกิดศิริมงคลแก่ตัวเอง และอยู่เย็นเป็นสุขตลอดครอบครัว ถ้าผู้ใดได้ปฏิบัติอยู่เสมอก็จะเห็นผล

ต้นฉบับเดิมนั้นได้จากกรุเมืองสวรรคโลก เป็นอักษรขอมจารึกไว้ในใบลานเก่าแก่มาก มีพระภิกษุองค์หนึ่งได้แปลเป็นภาษาไทย และได้บอกเล่าเผยแพร่ให้เป็นสาธารณะกุศลสืบมา ท่านอาจารย์ ม.ร.ว. เล็ก ได้พระคาถานี้มานานแล้ว ท่านได้นำพระคาถานี้ไปตรวจสอบกับฉบับอื่น ๆ ของจ้าวนายในราชตระกูลในครั้งนั้น ก็ปรากฏว่ามีข้อความตรงกันกับฉบับ

นี้ ท่านจึงได้ให้ข้าพเจ้าคัดลอกไว้ และท่านได้กรุณาตรวจสอบทานให้อีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นพระคาถาที่ชาวพุทธควรจะได้รู้และจดจำไว้สวดมนต์ภาวนา จะเกิดความสุขแก่ตัวและครอบครัว

อานิสงส์ของพระคาถายอดพระไตรปิฎก

ในตำรากล่าวไว้ว่า ผู้ใดได้สร้างหรือสวดมนต์ภาวนาทุกเวลาค่ำเช้า ผู้นั้นจะไม่ตกอบายภูมิ ถ้ามีหนังสือพระคาถานี้บูชาไว้กับบ้านเรือน ก็สามารถป้องกันอันตรายได้ ผู้ที่บูชาหรือภาวนาพระคาถาอื่นใดสัก ๑๐๐ ปี อานิสงส์ก็ยังไม่เท่ากับภาวนาพระคาถานี้ครั้งหนึ่ง ถึงแม้อินทร์พรหมยมยักษ์ที่มีฤทธิ์เดชสามารถเนรมิตแผ่นอิฐให้เป็นทองคำ แล้วก่อพระเจดีย์ตั้งแต่มนุษย์โลกให้สูงขึ้นไปจนถึงชั้นพรหมโลก อานิสงส์ก็ยังไม่เท่าภาวนาพระคาถายอดพระไตรปิฎกนี้.

พระคาถาชินบัญชร

(ของสมเด็จพุฒาจารย์ (โต) วัดระฆัง)

ชะยาสะนากะตา พุทธา เชตวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา
ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา
สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะ คุณากะโร
หะทะเย เม อะนุรุทโธ จะ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัสมิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก
ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก
เกสันเต ปิฏฐิภาคัสมิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว
กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร

ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ
อุปาลี นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา
นะลาเต ติละกา มะมะ
เสสาสีติ มะหาเถรา
วิชิตา ชินะสาวะกา
เอเตสีติ มะหาเถรา
ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ
อังคะมังเคสุ สัณฐิตา
ระตะนัง ปุระโต อาสิ
ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ
วาเม อังคุลิมาละกัง
ขันธะโมระปะริตตัญจะ
อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ
เสสา ปาการะสัณฐิตา
ชินานา นาวะระสังยุตตา
สัตตัปปาการะลังกะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา
พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ
อะนันตะชินะ เตชะสา
วะสะโต เมสะกิจเจนะ
สะทา สัมพุทธะปัญชะเร
ชินะปัญชะระ มัชฌัมหิ
วิหะรันตัง มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ
เต มะหาปุริสาสะภา
อิจเจวะมันโต
สุคุตโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ
ชิตูปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ
ชิตาริสังโฆ

สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย

สัทธัมมานะภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติ ฯ

พระคาถาอันวิเศษนี้ เป็นพระคาถาที่เจ้าพระคุณสมเด็จพุฒาจารย์ (โต) วัดระฆัง ได้ใช้บริกรรมในการปลุกเสกพระเครื่องรางสมเด็จ ฯ ของท่าน ผู้ใดพยายามท่องให้จำได้และหมั่นสวดมนต์บ่นจำเริญภาวนาอยู่เสมอ ๆ อย่างน้อยให้ได้วันละ ๑ จบ จะบังเกิดลาภ ยศ สรรเสริญ และเจริญชนมายุสำเร็จในสิ่งอันพึงปรารถนาที่ชอบธรรม สรรพศัตรูทั้งหลายแพ้พ่ายกลายเป็นมิตร สรรพอันตรายทั่วทุกทิศแคล้วคลาดปราศจากภัยพิบัติ ทั้งยังสามารถใช้เสกน้ำมนต์รดหรือประพรมแก้สรรพทุกข์โศกโรคภัย แก้คุณไสยการกระทำทั้งสิ้น แก้ร้ายให้กลายเป็นดี ถ้ายิ่งหมั่นมีความอุตสาหะบริกรรมปลุกเสกพระเครื่องรางของขลังอยู่เป็นนิจ จักเพิ่มพูนอานุภาพ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ยิ่ง ๆ ขึ้นแล

เป็นพระคาถาที่มีคุณานุภาพอันเลิศล้น

จบพระคาถาชินบัญชร

คติธรรมคำขวัญ

ใด ๆ ในโลกล้วนอนิจจัง มันบ่แน่สักอย่าง ดอกนาย ลาภ–ยศ–อำนาจ–ความสรรเสริญ ความสุข ความเสื่อมลาภ–เสื่อมยศ–เสื่อมอำนาจ–นินทา–ทุกข์–ความมีความจน ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นสิ่งอนิจจัง นับตั้งแต่เราเกิดมาจนถึงปัจจุบันนี้ และมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกในอนาคต ชีวิตของมวลมนุษย์ทุก ๆ ชีวิตย่อมหมุนเวียนเปลี่ยนไปหลายแบบหลายอย่าง ประเดี๋ยวสุข ประเดี๋ยวทุกข์ ประเดี๋ยวมี ประเดี๋ยวจน มีคนสรรเสริญ มีคนนินทา หรือกลั่นแกล้งนานาประการ สิ่งที่กล่าวมานี้ ไม่เคยปรากฏว่าสิ่งใดถาวรคงทนอยู่ตลอดไปเลย และในที่สุดทุก ๆ ชีวิตของมวลมนุษย์ สัตว์–วัสดุ–และพฤกษชาตินับวันต่างก็หมุนเวียนไปสู่จุดสลายตัวเหมือนกันหมด คงทนอยู่แต่กรรมดี และกรรมชั่ว ของแต่ละคนเท่านั้น

พระคาถาพาหุงแปดบท

๑. พาหุงสะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง ทานาทิธัมมะวิธินาชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๒. มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง โฆรัมปะนา พะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง ขันตีสุทันตะวิธินาชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๓. นาฬาคิริงคะชะวะรังอะติมัตตะภูตัง ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะสุทารุณันตัง เมตตัมพุเสกะวิธินาชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๔. อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุนันตัง ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง อิทธีภิสังคะตะมะโนชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๕. กัตวานะกัฏฐะมุทะรังอิวะคัพภินียา จิญจายะทุฏฐะวะจะนังชะนะกายะมัชเฌ สันเตนะโสมะวิธินาชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๖. สัจจังวิหายะมะติสัจจะกะวาทะเกตุง วาทาปิโร ปิตะมะนังอะติอันธะภูตัง ปัญญาปะทีปะชะลิโตชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๗. นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุทธังมะหิทธัง ปุต เตนะเถระภุชะเคนะทะมาปะยันโต อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตวา มุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

๘. ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะสุทัฏฐะหัตถัง พรหมมัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิญาณัง ญาณาคะเทนะ วิธินาชิตวามุนินโท ตันเตชะสาภะวะตุเตชะยะมังคะลานิ

เอตาปิพุทธชะยะมังคะละอัฏฐะคาถาโย วาจะโน ทินะทิเน สะระเตมะตันที หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ โมกขังสุขัง อธิคะเมยยะ นะโรสะปัญโญ

ฝอยพาหุงแปดบทหรืออุปเท่ห์ในการใช้

ไหว้คุณพระสัตถา มหาอนันตคุณ
มีฤทธิ์อันสมบูรณ์ สืบโบราณมานานเมือง
๑. พาหุงบทต้นนั้น คุณอนันต์เอนกเนือง

ช่วยสัตว์ไม่ขัดเคือง เลิศล้ำยิ่งทุกสิ่งสรรพ์
ถ้าแม้จะแก้คุณ ให้ดับสูญเสียสิ้นพลัน
ภูติผีปิศาจอัน ที่สมมุติมนุษย์ทำ
๒. บทสองคือมารา ให้เสกยากินประจำ
มีคุณนั้นเลิศล้ำ สะเดาะโรคไม่ราคิน
๓. อนึ่งจะเข้าสู่ในไพรสณฑ์ จะผจญด้วยไพริน
สารพัดสัตว์กลัวสิ้น ด้วยนาพาประเสริฐสม
๔. หนึ่งจะจรไปต่างเมือง ให้รุ่งเรืองทั่วนิคม
ฝูงชนย่อมนิยม มะโนน้อมเป็นไมตรี
อุกขิตตะขักให้ภาวนา เกิดลาภาเหมือนวารี
บูชาทุกวิถี มาสู่ที่สำนักตน
๕. หนึ่งมีศัตรูหมาย มาทำร้ายจลาจล
จะให้จิตผู้นั้นวน สามิภักดิ์มารักเรา
ให้รำพึงพระคาถา กัตวาแล้วนึกเอา
ผู้นั้นจะบรรเทา กลับกลายจิตเป็นมิตรพลัน
๖. ถ้าจะพูดให้เขาเชื่อ สัจจังเจือเป็นนิรันดร์
เห็นจริงทุกสิ่งสรรพ์ ไม่คลางแคลงระแวงใจ

๗. ถ้าถูกอสรพิษ ไม่ว่าฤทธิ์สิ่งอันใด
ดับพิษได้เร็วไว วิเศษในบทนันโท
๘. ถ้าจะผจญปัจจามิตร ทุคคาหิตในมะโน
มิจฉาทิฏฐิโก มนุสโสระอาใจ
เอตาปีพุทธะ อย่าได้ละรำพึงไป
พระคุณอนันต์ใน อุดมเลิศในราตรี
พาหุงทั้งแปดบท ท่านทำหนดพระคุณมี
ยิ่งพื้นพระธรณี จงกำหนดให้ชัดชม
หนึ่งจะแก้ความเขาฟ้องหา ตักน้ำมาโดยนิยม
สิบนิ้วนั่งประณม ทำน้ำมนต์ด้วยบาลี
พาหุงทั้งแปดบท เขียนชื่อจดลงทันที
เสกแล้วเอาวารี (ชุบขยี้ละลายไป)
สูญสิ้นไม่แก่นสาร อธิษฐานตามชอบใจ
โจทย์โจนไม่ทนได้ ดังทิ้งไข่เหนือศิลา
จงจำกำหนดแน่ เท่านี้แลพระคาถา
แปดบทดังพรรณนา ยุติกาเท่านี้เอง

จบฝอยพาหุงแปดบท

พระคาถาบ๋อเจกโพธิ์โปรดสัตว์

(ของหลวงพ่อปาน วัดนมโค)

พุทธะมะอะอุนะโมพุทธายะ

วิระทะโย วิระโคนายัง วิระหิงสา วิระทาสี วิระทาสา วิระอิตถิโย พุทธัสสะ มาณี มามะ พุทธัสสะ สวาโหม

ฝอยและอุปเท่ห์ในการใช้

๑. ในวันหนึ่ง ๆ ควรสวดบูชาพระให้ได้ ๗ จบ ดังนี้

สวดก่อนเข้านอน ๓ จบ

ตื่นนอนเช้ามืด ๓ จบ

ใส่บาตรพระหรือจบขันข้าว ๑ จบ

อธิษฐานขอให้กิจการงานใด ๆ เจริญรุ่งเรืองตามความปรารถนา

๒. ถ้าต้องการทราบเรื่องเหตุดีหรือร้าย หรือจะกระทำการใดจะสำเร็จหรือไม่ ให้หักไม้ยาวแค่คืบของตัวเรา แล้วสวดด้วยพระคาถานี้เท่าอายุของเราเอง อธิษฐานเสี่ยง

ทายดู ถ้าดีหรือสำเร็จขอให้ไม้นั้นยาวออก ถ้าไม่ดีไม่สำเร็จก็ขอให้ไม้นั้นสั้น

๓. พระคาถานี้ยังปรากฏเป็นมหัศจรรย์ แม้ข้าวหรือพริก หอม กระเทียม น้ำปลา ถ้าเสกด้วยคาถานี้จะไม่หมดเปลือง ขอให้สังเกตดูแต่ละเดือน จะเหลือเท่าใด จะเห็นผลอย่างน่ามหัศจรรย์

พระคาถาหาลาภ – เมตตา – มหานิยม

(ของสมเด็จพุฒาจารย์โต)

ปุตตะกาโมละเภปุตตัง ธนะกาโมละเภธะนัง
ธนะโภคังภะวันตุเม อัตถะกาเยกายะยายะเทวนัง
ปิยะตังสุตตะวา

ข้าพเจ้าปรารถนาทรัพย์ ขอให้ได้ทรัพย์ ขอให้โภคทรัพย์นั้น ๆ จงมาบังเกิดแก่ข้าพเจ้าเถิด สิ่งใดที่ข้าพเจ้าปรารถนา ขอสิ่งนั้นจงมาบังเกิดในกายข้าพเจ้า แม้กระทั่งเหล่าเทพยดาทั้งหลาย เมื่อได้สดับกิตติศัพท์แห่งข้าพเจ้า ก็ย่อมรักใคร่และยินดี

พระคาถาปลุกเสกพระนางพญา

นะโม ๓ จบ

วันทิตวาอาจาริยะปะทัง สิโรเมพุทธะเทวันจะละลาเต พรหมเทวะตา หัทยังนารา ยะกัญเวจะ หัตเถปะระเม สุราปาเทวิษณุกัญเจวะ สัพพะกัมมาประสิทธิเม

กุกกุสันโธสิโรมัชเฌ โกนาคมโนนะลาทิเต กัสสะโป พุทโธทะเวเนตเต โคตะโมพุทโธ ทะเวกันโท เมตไตรโย จะชิวหาทิเต ปัจจุพุทธา นะมามิหัง

พุทธังสิทธิ ธัมมังสิทธิ สังฆังสิทธิ กายะสิทธิ วาจาสิทธิ ขอให้ข้าพเจ้าประสิทธิเม สัพพะเคราะห์วินาสสันติ สัพพะทุกขังวินาสสันติ สัพพะภัยยังวินาสสันติ สัพพะโศกัง-วินาสสันติ สัพพะทุกขะวินาสสันติ สัพพะสิทธิ ภะวันตุเม

พระคาถาปลุกเสกพระเครื่องสมเด็จ ฯ

นะโม ๓ จบ

พุทธังสะระณังคัจฉามิ ธัมมังสะระณังคัจฉามิ สังฆังสะระณังคัจฉามิ

พุทธัังเมตตามหานิยม แคล้วคลาดคงกะพันชาตรี
มหาอุด
ธัมมังเมตตามหานิยม แคล้วคลาดคงกะพันชาตรี
มหาอุด
สังฆังเมตตามหานิยม แคล้วคลาดคงกะพันชาตรี
มหาอุด
พามานาอุกะสะนะทุ ๆ ๆ (กล่าว ๓ ครั้ง)
อะสังวิสุโลปุสะพุภะ อิสวาสุ สุสวาอิ นะโมพุทธายะ
มะอะอุ อุอะมา ๆ ๆ
นะมะพะทะ มะพะทะนะ พะทะนะมะ ทะนะมะพะ
เมื่อภาวนาเสกแล้วเป่าที่องค์พระ ๓ ครั้ง

พระคาถาเทวานิมิต

(ของไตรมาลัย)

นะโมสังวิทาปุกะยะปะ นะโมพุทธายะ อาจาริยะคุณนัง พุทธัง พระพรหมรังสีนามะเต

อิฐะเจตะโสทัพหังคัณหาหิ ถามะสา นะมะพะทะ นะมะนะอะ นอกอนะกะ

กอ ออ นอ อะ นะอะกะอัง นะชาลีติ เจติรุนิ กิกุกุ พามานาอุกะสะนะทุ

อิสาวาสุ สุสวาอิ อะสังวิสุโลปุสะพุภะ นะโมพุทธายะ ยะธาพุทโมนะ จะภะ กะสะ มะอะอุ อุอะมะ สัพพะลาโภ ภะวันตุเม

พระคาถานี้ดีเป็นเอก จงหมั่นเสกภาวนา
ทวยเทพนิมิตมา ให้กับข้าในราตรี

(เมตตา–มหานิยม– แคล้วคลาด– คงกะพัน)

พระคาถาบูชาพระฉิม

(ของหลวงพ่อจงวัดหน้าต่างนอก)

อะระหังพุทโธอิติปิโสภะคะวา พุทโธชัยยะเมตตา พระสีวลีจะ มหาเถโร เทวะตา นะระปูชิโต โสระโหปัจจะ ยาทิมหิ มหาลาภัง ภะวันตุเม นะมะพะทะ นะชาลีติ

อะระหังพุทโธอิติปิโสภะคะวา ธัมโมชัยยะเมตตา พระสีวลีจะ มหาเถโร เทวะตา นะระปูชิโต โสระโหปัจจะ ยาทิมหิ มหาลาภัง ภะวันตุเม นะมะพะทะ นะชาลีติ

อะระหังพุทโธอิติปิโสภะคะวา สังโฆชัยยะเมตตา พระสีวลีจะ มหาเถโร เทวะตา นะระปูชิโต โสระโหปัจจะยาทิมหิ มหาลาภัง ภะวันตะเม นะมะพะทะ นะชาลีติ

(สวดภาวนาบูชาอยู่เสมอเกิดลาภค้าขายดี)

พระคาถาป้องกันอันตราย

(ของสมเด็จพุฒาจารย์โต)

พุทโธอิติปิโสภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวัณโณ มะระณังสุขัง อะระหังสุคะโต นะโมพุทธายะ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ทั้งพระยมและท้าวเวสสุวัณ ขอให้ข้าพเจ้าตายดี อย่าให้ต้องตายโหง ตายอย่างมีความสุข ดุจองค์พระอรหันต์นั้นเทอญ

พระคาถาบูชาดวงประทีป

(ของพระอาจารย์ ม.ร.ว. เล็ก เรณูนันท์ ณ อยุธยา)

ทิวาจะรัตโตจะหะรันติเรผะริง

นะ กาโรกุกกุสันโธ

โม กาโรโกนาคะมะโนพุทโธ

พุท กาโรกัสสะโปพุทโธ

ธา กาโรโคตะโมพุทโธ

ยะ กาโรอะริยะเมตไตรโยพุทโธ

บั๋ญจะพุทธานะมามิหัง

องการพิณธุนาถังอุปบั๋ญนัง พรหมมาสะหะบดีนามัง อาทิกัปเป สุอาคะโต บั๋ญจะปะทุมังทิสาวา นะโมพุทธายะ วันทะนัง อิทธิฤทธิชัยยะ ลาภะ สัพพะกัมมาประสิทธิเม

สิทธิพุทธาชะนาจิตตัง สิทธิธัมมาชะนาจิตตัง

สิทธิสังฆาชะนาจิตตัง เอหิพุทธาชะนาจิตตัง

เอหิธัมมาชะนาจิตตัง เอหิสังฆาชะนาจิตตัง

สิทธิอินทราชะนาจิตตัง สิทธิพรหมมาชะนาจิตตัง

สิทธิยักขาชะนาจิตตัง สิทธิภูตาชะนาจิตตัง

สิทธิมะนุชสาชะนาจิตตัง เอหิอินทราชะนาจิตตัง

เอหิพรหมมาชะนาจิตตัง เอหิยักขาชะนาจิตตัง

เอหิภูตาชะนาจิตตัง เอหิมะนุสสาชะนาจิตตัง

โอมพะลังวาราชะกุมาโรวา ราชะกุมารีวา อัคคะมะเหษีวา เทวีวา ราชาวา ราชะเศรษฐีวา สะมะโณวา พรหม

เณวา อิตถีวา ปุริโสวา พาณิชโชวา พาณิชชาวา มะมัง ทิสวา ปียายันติ

มะณีจินดา อิทธิ—ฤทธิ—ชัยยะ ชัยยะ ชัยยะ ลาภะ ลาภะ สัพพะกัมมาประสิทธิเม นะมาหาลาภัง ภะวันตุเม

(กราบ ๓ ครั้ง แล้วอธิษฐาน ขอลาภยศ แล้วสวดบทต่อไป)

เตนะวุฑตังตาวะติงเส ยะธาพุทโธ สิลานะบัณฑุกัม พะเล ปะริฉัตตะกะมูลัมหิวิหา สิปะริสุตตะโม ทัสสะสะหัสสา โลกะธาตูสุ สันนิปะติตตะวานะเทวะตา ปะยิรูปะสันติ สัมพุทธัง วะสันตัง นักขะมุททะนินะโกจิ เทโววัณเณนะ สัมพุทธัสสา วิโรจะติ สัพเพเทโวอะฏิกัมมะ สัมพุทโธวะวิโรจะติ

ก่อนจะบูชาประทีปด้วยพระคาถาที่ได้กล่าวแล้วนี้ พระอาจารย์ให้เอาตะกั่วหนัก ๔ บาท หลอมให้แบนกลมอย่างเหรียญบาท ด้านหนึ่งของตะกั่วแบนกลมนั้น ให้โหราจารย์ผูกดวงชะตาชีวิตของท่านลงไว้ อีกด้านหนึ่งให้พระอาจารย์ที่เรืองวิทยาคุณลงอักขระยันต์พระเจ้า ๕ พระองค์ (ตะกั่วเมื่อหลอมและฝนจนแบนกลมแล้วต้องฝนให้เหลือหนัก ๔ บาท จริง ๆ) แผ่นนี้ถ้าได้เข้าพิธีทางศาสนาด้วยจะดีเลิศ เอาแผ่น

ตะกั้วนี้ใส่ลงในกันตะเกียงแช่อยู่ในน้ำมันมะพร้าว ผสมด้วยน้ำมันงาและน้ำมันจันทน์อย่างดีพอสมควร จุดบูชาไว้หน้าพระบูชา จุดประจำอย่าให้ดับ เมื่อน้ำมันหมดให้เติมน้ำมันมะพร้าวจุดต่อไป ถ้าท่านบูชาเป็นประจำมิได้ขาดแล้ว จะเกิดผลแก่ท่านเป็นเอนกประการอย่าสนเท่ห์เลย และทั้งน้ำมันในตะเกียงนั้น ก็ใช้ได้ตามความปรารถนาเป็นมหานิยม มหาเสน่ห์ดีแท้ ควรบูชาให้ครบไตรมาสก่อนแล้วจึงค่อยใช้ อานุภาพของการบูชาดวงประทีปนี้ จะเกิดผลดีแก่ชะตาชีวิตของท่านอย่างไรท่านก็จะรู้เองเห็นเอง ถ้าหากไม่เหลือความสามารถของท่านแล้ว ขอท่านลองทำการบูชาเถิดอย่าสนเท่ห์เลย

จบพระคาถาบูชาดวงประทีป

คติธรรมคำขวัญ

ถึงยามนอนวอนพระเพื่อละทุกข์
จะเพิ่มสุขทางใจมหาสานต์
จงกราบพระอธิษฐานช่วยบันดาล
โปรดประทานความสุขพ้นทุกข์ เอย

อันความสุขทางใจนั้นหายาก
คนส่วนมากไม่นิยมแสวงหา
หวังความสุขเพื่อสนุกเพียงหูตา
มันจึงพาชักจูงให้ยุ่งใจ

พระคาถาทิพย์มนต์

สวดหรือภาวนาตั้งธาตุทั้ง ๖

(ของพระอาจารย์ท่านพ่อลี ธัมมะธโร วัดอโศการาม)

ธาตุไฟ

เตโชจะพุทธคุณนังอะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
เตโชจะธัมเมตัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
เตโชจะสังฆานัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อิติปิโสภะคะวา........ฯ ล ฯ.........ภะคะวาติ
สวากขาโต.............ฯ ล ฯ.........วิญญูหีติ
สุปฏิปันโน ....ฯ ล ฯ ....โลกัสสาติ

ธาตุลม

วาโยจะพุทธคุณนังอะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
วาโยจะธัมเมตังอะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
วาโยจะสังฆานังอะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อิติปิโสภะคะวา........ฯ ล ฯ........ภะคะวาติ
สวากขาโต..............ฯ ล ฯ... .....วิญญูหีติ
สุปฏิปันโน... ....ฯ ล ฯ ....โลกัสสาติ

ธาตุน้ำ

อาโปจะพุทธคุณนัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
อาโปจะธัมเมตัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
อาโปจะสังฆานัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อิติปิโสภะคะวา. ....ฯ ล ฯ.......ภะคะวาติ
สวากขาโต.................ฯ ล ฯ. .....วิญญูหีติ
สุปฏิปันโน.................ฯ ล ฯ.......โลกัสสาติ

ธาตุดิน

ปฐะวีจะพุทธคุณนัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
ปฐะวีจะธัมเมตัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง
ปฐะวีจะสังฆานัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อิติปิโสภะคะวา............ๆ ล ๆ......ภะคะวาติ

สวากขาโต....................ๆ ล ๆ......วิญญูหีติ

สุปฏิปันโน.................ๆ ล ๆ......โลกัสสาติ

อากาศธาตุ

อากาสาจะพุทธคุณนัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อากาสาจะธัมเมตัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อากาสาจะสังฆานัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อิติปิโสภะคะวา............ๆ ล ๆ......ภะคะวาติ

สวากขาโต....................ๆ ล ๆ......วิญญูหีติ

สุปฏิปันโน.................ๆ ล ๆ......โลกัสสาติ

วิญญาณธาตุ

วิญญาณันจะพุทธคุณนัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

วิญญาณันจะธัมเมตัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

วิญญาณันจะสังฆานัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

อิติปิโสภะคะวา.........ฯ ล ฯ....... ภะคะวาติ

สวากขาโต..............ฯ ล ฯ.........วิญญูหีติ

สุปฏิปันโน..............ฯ ล ฯ.........โลกัสสาติ

ธาตุบริสุทธานุภาเวนะ สัพพะทุกขา สัพพะภะยา สัพพะโรคา วิมุตจันติ อิติอุตธะมะโธติริยังสัพพะธิ สัพพัตตะตายะ สัพพาวันตัง โลกัง เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา สะหะคะเตนะเจตะสา จะตุทิสา ผะริต์วา วิหะระติ สุขังสุปะฏิสุขังปะฏิพุชฌะติ นะปาปะกัง สุปินัง ปัสสะติ มะนุสสานังปิโญโหติ อะมะนุสสานังปิโญโหติ เทวะตารักขันติ นาสะสะอัคคิวา วิสังวา สัตถังวา กะมะฏิตุวะตัง จิตตัง สมาธิยะติมุขะวัณโณ วีปปะสีทะติ อะสัมมุฬโหกาลังกะโลติอุตตะริงอัปปะฏิวิชฌันโต พรหมมะโลกูปะโคโหติ อิติอุทะมะโธติริยังอะเวรัง อะเวราสุขะชีวิโน กะตัง บุญญะผะลังมัยหังสัพเพภาคี ภะวันตุเม

ภะวะตุสัพพะมังคะลังรักขันตุสัพพะ เทวะตา สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมา นุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภาเวนะ โสตถีโหนตุ นิรันตะรัง อะระหังพุทโธ อิติปิโสภะคะวา นะมามิหัง

พระคาถาบทนี้ท่านพ่อลี แห่งวัดอโศการาม สมุทร-ปราการ ได้ให้ศิษย์วิปัสสนากรรมฐานสวดภาวนาเป็นประจำ อำนาจของพระคาถานี้สามารถช่วยให้ธาตุดิน–น้ำ–ไฟ–ลมของร่างกายเป็นปกติ ไม่ค่อยปวดเมื่อยเมื่อนั่งภาวนา และยังเกิดคุณอนันต์แก่ผู้ปฏิบัติอยู่เสมอ ซึ่งได้รับผลต่าง ๆ กัน ถ้าท่านสวดบูชาปฏิบัติอยู่เสมอ อานุภาพของพระคาถาจะบันดาลความสุขให้แก่ท่าน ขอท่านได้ปฏิบัติเป็นประจำเถิด อย่าสนเท่ห์เลยดีนักแล

จบพระคาถาทิพย์มนต์

คติธรรมคำขวัญ

นัตถิเมสะระณังอัญญัง

พุทโธเม สะระณังวะรัง

ธรรมโมเม สะระณังวะรัง

สังโฆเม สะระณังวะรัง

เอเตนะสัจจะวัชเชนะ

โหตุเต ชัยมังคะลัง

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสงฆ์เจ้า

เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

ด้วยความกล่าวสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระคาถาเมตตามหานิยม

(ของหลวงปู่พระชัยมงคล สมุทรปราการ)

พุทโธธัมมะสังเวท
เมตตัญจะสัพพะโลกัสมิง
จงหมั่นภาวนาไว้ในใจเสมอดีเป็นเอก

พระคาถาของ พ.อ. หลวงราชเดชา

(บางพระคาถาไม่ทราบว่าได้มาจากที่ใด)

๑. พระคาถาแคล้วคลาด

(ของหลวงพ่อแช่ม วัดตะก้อง)

พระพุทธังล้อม พระธรรมบังกัน พระสังฆังรักษา อัตตะสามัสสะติ เสวามิ

๒. พระคาถาใช้ได้ทุกทาง

(เวลาคับขันจำง่าย)

ปะ จุ ขาด

๓. พระคาถามหาลาภ

(หลวงปู่เทียน วัดโบสถ์)

นะชาลิติ พุทธะสังมิ สะสิอะระหัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม

๔. พระคาถามหามงกุฎพระพุทธเจ้า

อิติปิโสวิเสเสอิ อิเสเสพุทธะนาเมอิ
อิเมนาพุทธะตังโสอิ อิโสตังพุทธะปิติอิ

๕. พระคาถาอาวุธพระพุทธเจ้า

อายันตุโภนโต อิทะทานา สีลา เนกขัมมะ ปัญญา สะหะวิริยะขันติ สัจจาธิฏฐานะ สะเมตตุ เปกขายุทธายะโว คัณหะถะ อาวุธานิติ ฯ

๖. คาถาบูชาพระบรมธาตุ

อะหัง วันทามิ ธาตุโย
อะหัง วันทามิ สัพพะโย

๗. คาถาบูชาพระฉิม (สีวะลี)

สีวะลี จะ มะหาเถโร เทวะตานะระปูชิโต โส ระโห ปัจจะยาทิมหิ สีวะลี จะ มะหาเถโร ยักขาเทวาภิปูชิโต โส ระโห ปัจจะยาทิมหิ อะหัง วันทามิ ตัง สะทา สีวะลี เถรัสสะ เอตัง คุณัง โสตถิลาภัง ภะวันตุเม.

๘. คาถาบูชาพระพิฆเณศร์

สีนะมะ โอม คะเณสะวายะ วิคะเณ สะวาโหม

๙. คาถาบูชาพระทุ่งเศรษฐี

อิติ สุคะโต อะระหังพุทโธ นะโมพุทธายะ อิตถิ กาเย กายะ ยายะ เทวะนัง ปิยะตัง สุตตะวา

๑๐. คาถาของหลวงพ่อทวด

(วัดช้างให้ จังหวัดปัตตานี)

นะโม โพธิสัตโต อาคันติมายะ อิติ ภะคะวา

๑๑. คาถาของหลวงพ่อแช่ม

(วัดท่าฉลอง จังหวัดภูเก็ต)

สาธุ พระอะระหัง สุคะโต ภะคะวา เมตตาจิต

๑๒. คาถาของหลวงพ่อปาน

(วัดบางนมโค พระนครศรีอยุธยา)

วิระทะโย วิระโคนายัง วิระหิงสา วิระทาสี วิระทาสา วิระอิตทิโย พุทธัสสะ มานีมามะ พุทธัสสะ สะวาโหม (วันละ ๙ จบ ถ้าวันไหนไม่ได้สวด วันต่อไปต้องสวดเพิ่ม)

๑๓. คาถานะฤๅชา

(ของหลวงพ่อสำเนียง อยู่สถาพร)

วัดเวฬุวนาราม บางเลน นครปฐม ใช้กับเข็มนะฤๅชา

นะฤๅชา กุติยะ บัญจะฤๅ โสพะกัญจะ สะวะรังวะรัง สือมะหันตา นะมามิหัง กรีนะ อักขรานิ ชาตานิ อุนาโล นาถัง เพชรตัง โหติ อะสัง วิสุโล ปุสะพุพะ สัตถุโน พุท–โธ

๑๔. คาถากราบไหว้ศาลเทพารักษ์

เมื่อเดินผ่านศาลเทพารักษ์ หรือผ่านนะวะบดีต้นไม้ปู่เจ้า ซึ่งคงจะต้องมีรุกขเทวาสิงอยู่ พึงพนมมือกล่าวคำสดุดีว่า

ภะวะตัง จิตตัง ปะระมังสุขัง

แล้วจึงเดินหลีกไป เทพยดาจะอำนวยพรให้เดินทางโดยสวัสดี

๑๕. คำภาวนาเมื่อวงสายสิญจน์

พุทธัง สัตตะปาการัง อัมหากัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สัตตะปาการัง อัมหากัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สัตตะปาการัง อัมหากัง สะระณัง คัจฉามิ
สัพเพ พุทธา พะลัปปัตตา ปัจเจกานัญ จะ ยังพะลัง
อะระหันตานัญจะ เตเชนะ รักขัง พันธานิสัพพะโส

๑๖. ยกขันข้าวขึ้นจบเวลาตักบาตร

สุทินนัง วะตะเมทานัง อะสะวักขะยาวะหัง โหตุ

คติธรรมคำขวัญ

ยามจนใครจะว่าเราดี

ยามมั่งมีใครจะว่าเราชั่ว

ยามจนอนาถา

อยู่ในพาราก็ไม่มีใครทัก

ยามร่ำรวยเงินตรา

อยู่ในป่าก็ไม่มีคนรู้จัก

ทิศตั้งพระบูชาประจำบ้าน

การตั้งพระบูชาประจำบ้านเป็นเรื่องสำคัญมาก เท่าที่สังเกตเห็นบางบ้านเมื่อตั้งถูกทิศก็อยู่เย็นเป็นสุข ที่ตั้งไม่ถูกทิศก็มักจะมีเหตุเดือดร้อนนานาประการ ได้มีท่านที่เคารพนับถือสอบถามมาหลายท่าน และบางแห่งข้าพเจ้าก็ไปแก้ไขการจัดตั้งให้ใหม่ให้ถูกต้องตามทิศนั้น ๆ ในเรื่องการตั้งที่บูชานี้ ข้าพเจ้าได้สอบถามครูอาจารย์ของข้าพเจ้า เพื่อขอทราบเหตุผลในเรื่องนี้ เพราะบ้านบางแห่งสถานที่ตั้งไม่อำนวยให้จะทำอย่างไร ท่านได้ให้คำแนะนำมาว่า อย่าตั้งหันหน้าไปทางที่คนเดินผ่านเข้าออก ให้หันหน้าพระไปทางอื่นเสีย แต่อย่าหันไปทางทิศตะวันตกเป็นทิศที่ห้ามโดยเด็ดขาด จึงได้รวบรวมหลักเกณฑ์ที่นิยมกันมาเล่าสู่กันฟัง เพื่อเป็นแนวทางให้ท่านพิจารณาตามความประสงค์ของท่านเอาเอง เพราะบางท่านก็เป็นข้าราชการพ่อค้าประชาชน มีอัตภาพและฐานะไม่เท่ากัน ซึ่งเท่าที่สังเกตมาก็เป็นส่วนประกอบด้วยเหมือนกัน แต่ถ้าท่านไม่สามารถจะตัดสินใจว่าตั้งทางทิศใดจึงจะเหมาะสมแก่ตัวท่าน ก็ควรตั้งให้

พระหันหน้าไปทางทิศอีสาณไว้เถิด ถ้าสถานที่ภายในบ้านของท่านอำนวยให้ก็ขอได้พิจารณาเอาเองตามทิศที่จะกล่าวต่อไปนี้

๑. ถ้าตั้งให้หน้าพระหันไปสู่ทิศอิสาณ เป็นเศรษฐีทิศ จะทำอะไรก็เกิดมรรคผลเจริญร่ำรวย เป็นที่ ๑

๒. ถ้าตั้งให้หน้าพระหันไปสู่ทิศบูรพาตะวันออก เป็นราชาทิศ ทำราชการหรือการงานอื่นใดจะได้เป็นใหญ่เป็นโต

๓. ถ้าตั้งให้หน้าพระไปสู่ทิศอาคเณย์ เป็นทิศปฐมพอทำพอกิน ลาภผลได้บ้างไม่ได้บ้าง

๔. ถ้าตั้งให้หน้าพระหันไปสู่ทิศทักษิณ (ใต้) เป็นทิศจัณฑาล หากินต้องเหนื่อยยาก ผลได้ไม่คุ้มค่ากับความเหนื่อยยาก

๕. ถ้าตั้งให้หน้าพระหันไปสู่ทิศหรดี เป็นทิศวิปฏิสาร มักเดือดร้อนเกิดความยุ่งยากระหองระแหงกันภายในครอบครัวและเพื่อนบ้าน

๖. ถ้าตั้งให้หน้าพระหันไปสู่ทิศประจิม (ตะวันตก) เป็นทิศกาฬกิณี ทำสิ่งใดขัดข้องมีอุปสรรคเสมอ ความคิดใด ๆ มีแต่อัปมงคล มีเหตุอันเป็นไปนานาประการ อย่าหันหน้าพระมาทางทิศนี้โดยเด็ดขาด

๗. ถ้าตั้งให้หน้าพระหันไปสู่ทิศพายัพ เป็นอุทัจจะทิศ ทำการงานใดมักเรรวนหาความแน่นอนไม่ได้ พบแต่คนพูดท่วมทุ่งหาความแน่นอนไม่ได้

๘. ถ้าตั้งให้หน้าพระไปสู่ทิศอุดร เป็นมัชฌิมาปฏิปทา ไม่ดี ไม่ชั่ว ไม่ต่ำ ไม่สูง

คติธรรมคำขวัญ

◎ จงสร้างกรรมทำดีอย่ามีพัก
ไม่นานนักก็จะตายกลายเป็นผี
คงเหลือแต่กรรมชั่วและกรรมดี
อีกยศศักดิ์มั่งมีไม่จีรัง

◎ อันยศศักดิ์ชื่อเสียงเพียงความฝัน
ทั้งรูปโฉมโนมพรรณฉันบุปผา
แม้ชีวิตคิดหมายเหมือนสายฟ้า
อนิจจาใดมีจีรังกาล

◎ ผู้ใดลืมตัว จะหลงทาง
ผู้ใดหลงทาง จะหลงตาย
ผู้ใดหลงตาย จะไปสู่อบายภูมิ

พระภูมิเจ้าที่

การตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ตามเคหะสถานบ้านเรือน โรงงานหรือสถานที่ราชการแห่งใด ๆ ท่านเกจิอาจารย์ผู้ทำพิธีตั้งได้ยึดถือตำราที่ได้บอก วัน เดือน ที่ควรตั้งศาล หรือไม่ควรตั้งไว้ให้ทราบ และก็ได้ยึดถือกันเป็นลำดับมา โดยมิได้คำนึงว่า วัน เดือนที่ตั้งศาลนั้นจะเป็นกาฬกิณีหรือเป็นวินาศแก่เจ้าของบ้าน เกจิอาจารย์มิได้นึกถึงเลย ถือแต่เพียงว่าเป็นวันดีเดือนดีไม่ต้องห้ามก็ใช้ได้ มิได้มุ่งเฉพาะเจาะจงถึงเจ้าของบ้านผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ เหตุนี้เมื่อตั้งแล้วครอบครัวบางแห่งก็อยู่เย็นเป็นสุข ทำมาหากินเจริญรุ่งเรือง บางแห่งก็เดือดร้อนวุ่นวายต่าง ๆ นานา ต้องแก้ไขการตั้งศาลกันภายหลัง บางแห่งก็ดีขึ้น บางแห่งก็กลับทรุดลง เข้าตำราที่ว่ายิ่งแก้ก็ยิ่งยุ่งยิ่งยุ่งก็ยิ่งแย่แก้กันยาก เลยขาดศรัทธาเลื่อมใส

แต่พระอาจารย์หลวงปู่พระชัยมงคล (พระภูมิ) ท่านก็ถือหลัก วัน เดือน ตามตำราที่เกจิอาจารย์ใช้เช่นเดียวกัน แต่ของท่านละเอียดมาก ท่านให้เอาวัน เดือน ปี เกิดของเจ้าของบ้านสามีภรรยาคู่นั้นมาคำนวณหา วัน เดือน เวลา

ที่ต้องโฉลกกับดวงชะตาชีวิตของสามีภรรยาเจ้าของบ้านเป็นวันทำพิธีตั้งศาล ไม่เป็นวันและเดือนที่เป็นกาฬกิณีหรือวินาศ จะต้องเป็นวัน เดือน เวลาที่เป็นเดช มนตรี มีโชคชัยแก่เจ้าของบ้าน มิได้ถืออย่างเช่นเกจิอาจารย์ทั้งหลาย ส่วนมากท่านจะไปประทับทรงตั้งให้เอง ถ้าท่านไปไม่ได้ติดนิมนต์รายอื่น ท่านจะให้ศิษย์ของท่านไปทำการแทนตามวันและเวลาที่กำหนดให้ ตลอดจนทิศทางที่ควรตั้ง มิใช่ว่าชอบใจส่วนไหนของบริเวณบ้านก็ตั้งตรงนั้น ต้องตรวจสอบกันอย่างละเอียดจริง ๆ

เรื่องการตั้งนี้ข้าพเจ้าไม่สามารถจะเรียนให้ท่านทราบได้ว่าควรเป็นวันใด–เดือนใด หรือสถานที่ใด จึงจะเหมาะด้วยเหตุดังได้เรียนมาให้ทราบนี้ จึงขอเรียนให้ทราบถึงการบูชาไว้ในที่นี้เท่านั้น

พระคาถาบูชาพระภูมิเจ้าที่

เมื่อจุดธูปเทียนและปักดอกไม้ที่บูชาเรียบร้อยแล้ว ก็กล่าวพระคาถาดังต่อไปนี้

กล่าวนะโม ๓ จบ

อิติสุขะโต อะระหังพุทโธ นะโมพุทธายะ
ปะฐะวีคงคา พระภุมมะเทวา ขะมามิหัง
ยัสสานุสสะระเณนาปี อันตะลิกเขปีปาณิโณ
ปะติฏฐะมะธิคัจฉันติภูมิยัง วิยะสัพพะทา
สัพพูปัททะวะชาลัมหา ยักขะโจราทิสัมภะวา
คะณะนานะจะมุตตานัง ปะริตตันตัม ภะณามะเห

พระคาถาถวายเครื่องสังเวยพระภูมิเจ้าที่

การถวายเครื่องสังเวยพระภูมิต้องทำก่อนเพล จัดอาหารหวานคาว ผลไม้ต่าง ๆ เช่นมะพร้าวอ่อน กล้วยน้ำไทย และสิ่งอื่น ๆ ตามที่พระอาจารย์กำหนด จัดวางไว้บนโต๊ะที่ปูลาดด้วยผ้าขาว ตั้งให้ตรงหน้าศาล จุดธูปเทียนบูชา โดยเฉพาะธูปให้จุดหลาย ๆ ดอก ปักไว้ตามเครื่องสังเวย แล้วถวายเครื่องสังเวยด้วยพระคาถานี้

นะโม ๓ จบ

ภุมมัสสิงทิสาภาเค สันติภุมมามะหิทธิกา
เตปิตุมเหอะนุรักขันตุ อะโรคะเยนะสุเขน

จะสุปั๋พพะยัญชะนะสัมปั๋นนัง ปะริภุณชันตุ
ชัยยะมังคะละเทวะตา สัพพะโทสาขะมันตุเม

กล่าวอย่างย่อดังนี้ อิมังโภชนาหารังชัยยะมังคะละภุมมัสสะ
ปูเชมิ

พระคาถาลาเครื่องสังเวยพระภูมิกลับ

เมื่อถวายเครื่องสังเวยพระภูมินานพอสมควรแล้ว (ธูปที่จุดไหม้หมดดอก) ให้รีบลาเครื่องสังเวยกลับไปเสียอย่าทิ้งไว้นาน จะเกิดโทษไม่ดีแล เมื่อจะยกเครื่องสังเวยกลับ พึงหลั่งน้ำที่ฐานศาลพระภูมิ และตัดยอดใบตองยาวพอสมควร หยิบอาหารที่สังเวยนั้นอย่างละเล็กน้อยใส่ใบตองวางไว้ที่โคนเสาศาลนั้น เพื่อภูติและสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงได้กินของนั้น ๆ โดยทั่วกัน กล่าวคำลาด้วยพระคาถาดังจะกล่าวต่อไปนี้ก่อนจึงหยิบของออก ทำดังนี้ทุกครั้งเมื่อทำการสังเวย

การบูชาหรือถวายเครื่องสังเวยควรเป็นเจ้าของบ้าน ไม่ใช่ผู้อื่นหรือคนนอกครอบครัวบูชาหรือถวายแทน เพราะผู้อื่นเขาก็ตั้งความปรารถนาขอร้องวิงวอนความสุขของเขาเอง ฉะนั้นการบูชาหรือถวายเครื่องสังเวย จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านอย่า

ละเลยเป็นอันขาด ต้องบูชาเองจึงจะเกิดผล และทุกครั้งที่ประกอบการกุศลที่บ้านก็อย่าลืมพระภูมิ ต้องถวายเครื่องสังเวยทุกครั้ง

นะโม ๓ จบ

ชะยันตุโภนโตอิทะธานิสิราเนกขัมมะปัญญา
สะหะวิริยะขันติสันจาอะธิฏฐานะสะเมนตุ
เบ่กขายุทธายะโวทิสสาวินะติ อะเสสะโต

หรือจะใช้ อะยังภุมิปะเทโสวิสุงคาโมสุขีโหตุ ก็ได้

หรือจะใช้ เสสังมังคะลังยาจามิ ก็ได้

ทิศทางที่เข้าบูชาพระภูมิเจ้าที่

การเข้าบูชาพระภูมิหรือถวายเครื่องสังเวย อย่าเข้าทางศีรษะของพระภูมิ จะต้องเข้าทางเท้าของพระภูมิเสมอ โดยกำหนดวันเข้าบูชาดังนี้

๑. วันอาทิตย์ เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศบูรพา (ตะวันออก) เท้าหันไปทางทิศประจิม (ตะวันตก)

๒. วันจันทร์ เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศอาคเณย์ (ตะวันออกเฉียงใต้) เท้าหันไปทางทิศพายัพ (ตะวันตกเฉียงเหนือ)

๓. วันอังคาร เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศทักษิณ (ใต้) เท้าหันไปทางทิศอุดร (เหนือ)

๔. วันพุธ เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศหรดี (ตะวันตกเฉียงใต้) เท้าหันไปทางทิศอิสาณ (ตะวันออกเฉียงเหนือ)

๕. วันพฤหัสบดี เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศประจิม (ตะวันตก) เท้าหันไปทางทิศบูรพา (ตะวันออก)

๖. วันศุกร์ เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศอุดร (เหนือ) เท้าหันไปทางทิศทักษิณ (ใต้)

๗. วันเสาร์ เจ้ากรุงพาลีนอนเอาศีรษะไปทางทิศพายัพ (ตะวันตกเฉียงเหนือ) เท้าหันไปทางทิศอาคเณย์ (ตะวันออกเฉียงใต้)

เวลาถวายหรือบูชาพระภูมิ ต้องเรียกชื่อพระภูมิให้ถูกจึงจะเกิดผล

พระภูมิบ้าน	ชื่อ	พระชัยมงคล
พระภูมิสวน	,,	พระธรรมมิกะราช
พระภูมินา	,,	พระธรรมโหรา

สวดมนต์ไหว้พระ

ในวันและเวลาที่มีสุริยุปราคา (สูนย์)
หรือจันทรุปราคา (จันทร์)

เรื่องสูนย์กลางวันหรือจันทร์กลางคืนนี้ ท่านผู้เฒ่าผู้แก่ได้เล่าให้ท่านผู้เขียนฟังว่า ถ้าปีใดมีสูนย์กลางวันหรือจันทร์กลางคืน ในปีนั้น ๆ มักจะมีเหตุการณ์เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของปวงชนในประเทศที่ได้มองเห็น จะได้รับกระแสแห่งอำนาจของอิทธิพลจากสูนย์กลางวันหรือจันทร์กลางคืนนี้ มีเหตุการณ์แปลก ๆ ดีบ้างร้ายบ้าง เป็นต้นว่า อากาศหนาวหรือร้อนจัดบ้าง น้ำมากหรือแห้งแล้งบ้าง เกิดโรคภัยไข้เจ็บบ้าง ผลไม้ข้าวปลาอุดมสมบูรณ์บ้าง หรือบางทีก็เกิดอัตคัดขาดแคลนบ้าง ชะตาชีวิตของปวงชนแต่ละคนก็เปลี่ยนแปลงไปในทางเจริญบ้าง เสื่อมบ้าง ท่านผู้เฒ่าผู้แก่ได้บอกให้ผู้เขียนสังเกตและจดจำเอาไว้จะรู้เองเห็นเอง จะได้ไม่เป็นคนตั้งอยู่ในความประมาท

ผู้เขียนได้จดจำคำบอกเล่าของท่านผู้เฒ่าผู้แก่ไว้ และ

สังเกตุดูเหตุการณ์เป็นลำดับมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลาประมาณ ๔๐ ปีเศษแล้ว ในตอนแรก ๆ ก็คิดว่าเป็นเรื่องไร้สาระ แต่เมื่อมีสูนย์กลางวัน หรือเมื่อมีจันทร์กลางคืนเกิดขึ้นในปีใดก็จดจำและสังเกตดู ก็รู้สึกว่าคำบอกเล่านี้ไม่ไร้สาระเสียทีเดียว ยังมีส่วนแห่งความจริงอยู่บ้าง และก็คิดว่าท่านผู้อ่านคงจะได้สังเกตมาบ้างแล้ว

อิทธิพลแห่งกระแสอำนาจของสูนย์กลางวันหรือจันทร์กลางคืนนี้ ยังทำให้ชะตาชีวิตของปวงชนแต่ละคนเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่นบางคนชีวิตและความเป็นอยู่กำลังทรุดหนัก กลับรุ่งโรจน์ขึ้น บางคนก็กำลังรุ่งโรจน์บริบูรณ์ไปด้วยทรัพย์สมบัติอำนาจวาสนา กลับต้องมาประสบกรรมวิบัติแทบสิ้นเนื้อประดาตัว ได้รับเคราะห์กรรมทั้งที่ดีและไม่ดีไปต่าง ๆ กัน

ผู้เขียนไม่ได้เป็นโหราศาสตร์ จึงอดคิดนึกคำนึงอยู่เสมอว่าทำไมจึงเป็นเช่นนี้หนอ จึงได้พยายามถามท่านโหราจารย์ที่ชอบพอกันหลายท่าน ก็ได้รับคำตอบเป็นแนวเดียวกันว่าอิทธิพลของกระแสแห่งดวงดาวย่อมสามารถเปลี่ยนแปลงให้ดิน–น้ำ–ไฟ–ลมผันแปรไปได้ ตลอดทั้งวิถีชีวิตมนุษย์ก็ผันแปรไปตามลัคนาของดวงชะตาชีวิตแต่ละบุคคลเป็นความจริงไม่ต้องสงสัย

ผู้เขียนจึงเห็นว่า อิทธิพลของดวงดาวนี้ คงจะมีหนทางผ่อนคลายชะตาชีวิตจากร้ายให้กลายเป็นดี หรือที่ชะตาชีวิตดีอยู่แล้วก็จะดียิ่ง ๆ ขึ้นไป หรือผ่อนคลายเคราะห์กรรมที่ร้ายลงได้บ้าง จึงได้พยายามสืบค้นหาทางดับทุกข์ต่อไป ก็ได้รับความรู้จากครูอาจารย์และท่านผู้เรืองวิทยาคุณว่า สิ่งที่จะผ่อนคลายอิทธิพลจากกระแสอำนาจของดวงดาว ในวันที่มีสูนย์กลางวัน จันทร์กลางคืนก็คือ การสวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆะคุณนี่เอง ไม่ต้องไปตีเกราะเคาะไม้ ตีปีบ ตีถัง จุดพลุ จุดประทัด เขย่าต้นหมากต้นไม้ อย่างที่คนไทยเรายังเชื่อถือและกระทำกันอยู่ในชนบท การสวดมนต์ไหว้พระระลึกถึง พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆะคุณ จะช่วยปกป้องคุ้มครองและทำให้เกิดศิริมงคลแก่ตัวเองและครอบครัว ให้พ้นจากเคราะห์กรรมหรือภัยพิบัติใด ๆ ได้บ้าง **แต่อย่างน้อยก็ทำให้จิตใจของท่านสบาย** ผู้เขียนเห็นว่าคงจะเป็นคุณประโยชน์แก่ท่านที่สนใจบ้างไม่มากก็น้อย จึงได้รวบรวมมาเล่าสู่กันฟัง ขอความสุขความเจริญจงมีแก่ท่านโดยทั่วกันเถิด

วิธีปฏิบัติในวันและเวลามีสุริยุปราคา (สูนย์กลางวัน) หรือจันทรุปราคา (จันทร์กลางคืน)

๑. — จัดหาธูปหอม (ถ้ามีสูนย์กลางวัน ๑๒ ดอก แต่ถ้ามีจันทร์กลางคืน ๑๕ ดอก)

— เทียนขี้ผึ้งแท้สีขาวหนักเล่มละ ๑ บาท ๒ เล่ม

— ดอกไม้หลากสีเว้นซ่อนกลิ่น มีจำนวนเท่ากับธูปคือ ๑๒ ดอกหรือ ๑๕ ดอกแล้วแต่กรณี ทุก ๆ กรณีดอกไม้ต้องมีสีต่าง ๆ กันไม่น้อยกว่า ๗ สี จำนวนดอกที่เกินกว่า ๗ สีควรจะเป็นสีแดงหรือค่อนข้างแดงสำหรับวันที่มีสูนย์ แต่สำหรับวันที่มีจันทร์กลางคืน ดอกที่เกิน ๗ สีควรเป็นสีเหลืองหรือค่อนข้างเหลือง สิ่งที่กล่าวนี้เตรียมไว้สำหรับบูชาพระเมื่อเวลามีสูนย์ หรือจันทรุปราคา

๒. — ในตอนเช้าของวันมีสูนย์กลางวัน หรือมีจันทร์กลางคืน ให้ท่านใส่บาตรพระอย่างน้อย ๑ องค์ หรือท่านจะศรัทธาใส่ให้มาก ๆ องค์ก็ได้ หรือจะใส่เท่าอายุของท่านพร้อมด้วยธูป — เทียน — ดอกไม้เป็นการสะเดาะ

เคราะห์ไปเลยก็ได้ แต่ควรเพิ่มอีก ๑ องค์ให้เกินอายุจะดีมาก

– เมื่อใส่บาตรพระเรียบร้อยแล้วก็ตรวจน้ำอุทิศให้แก่บิดามารดา ครูอาจารย์ เจ้ากรรมนายเวร สามีหรือภรรยา บุตรญาติพี่น้อง ตลอดจนสรรพสัตว์ทั้งหลายที่เกิดแก่เจ็บตาย ให้ได้รับส่วนกุศลผลบุญนี้ เพื่อให้เขาทั้งหลายหลุดพ้นจากทุกข์ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด จะกล่าวคำตรวจน้ำเป็นภาษาไทย ๆ เราก็ได้ สำคัญอยู่ที่จิตอุทิศของท่านเป็นสิ่งสำคัญ

๓. – ก่อนจะถึงเวลามีสูนย์หรือจันทร์ ท่านควรอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด แต่งกายธรรมดา ๆ ให้เรียบร้อย ทำจิตใจให้สบาย ตัดความคิดความกังวลใด ๆ ทิ้งเสีย ทำใจให้เบิกบานระลึกถึงแต่พระรัตนตรัย

– เมื่อพร้อมแล้ว และได้เวลาที่มีสูนย์หรือจันทร์ เอาดอกไม้–ธูป--เทียนที่เตรียมไว้ จุดธูป–เทียนและประดับดอกไม้ที่บูชาแล้ว ก็เริ่มสวดมนต์ไหว้พระตามปกติที่เคยสวดประจำ เมื่อสวดมนต์บูชาพระเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็สวดบูชาสูนย์หรือจันทร์ต่อไปดังนี้

๔. — ถ้าเป็นวันที่มีสูนย์กลางวันให้สวดพระคาถาต่อไปนี้

— สวด ๑๒ จบ ◎ กินนุสันตะระมาโนวะ สุริยันจันทัง ปะมุญจะสิ สังวิคคะรูโป อาคัมมะกินนุภีโตวะ ติฏ-ฐะสีติ สัตตะธาเมผะเลมุทธา ชีวันโต นะสุขังละเภ พุทธะคาถา ภิคีโตมหิ โนเจมุญเจยญะ จันทิมันติ

— สวด ๑๒ จบ ◎ ทิวาตะปะติอาทิจโจรัตติมา ภาติ-จันทิมา สันนัทโธ ขัตติโย ตะปะติ ฌายีตะปะติ พุราหุมโณอะถะ สัพพะมะโหรัตตัง พุทโธตะปะติ เตชะสา เอเตนะสัจจะวัชเชนะ โสตถิเมโหตุสัพพะทา

— **สวดบูชาพระเคราะห์เท่าอายุ**

◎ **นะ**โมเม สัพพะเทวานัง สัพพะเคราะห์ จะเทวานัง สุริยัญจะ ปะมุญจะถะ สะสิภุมโม จะเทวานัง วุโธลาภังภะวิสสะติ ชีโวศุโกจะมหาลาภัง สัพพะทุกขังวินาสสันติ โสโรราหูเกตุจะมหาลาภัง สัพพะภะยังวินาสสันติ สัพพะโรคังวินาสสันติ ลัคณาอะระหังวันทามิสัพพะทา

๕. — ถ้าเป็นวันที่มีจันทร์กลางคืน ให้สวดพระคาถาต่อไปนี้

— สวด ๑๕ จบ ๏ กินนุสันตะระมาโนวะ ราหุจันทัง ปะมุญจะสิ สังวิคคะรูโป อาคัมมะกินนุภีโตวะ ติฏ-ฐะสีติ สัตตะธาเมผะเลมุทธา ชีวันโตนะสุขังละเภ พุทธะคาถาภิคีโตมหิ โนเจมุญเจยญะ จันทิมันติ

— สวด ๑๕ จบ ๏ ยันทุนนิมิตตังอะวะมังคะลัญจะ โยจามะนาโบ่ สะกุนัสสะสัทโท ปาบั๋คคะโห ทุสสุบีนัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ ธัมมานุภาเวนะ สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

— สวดบูชาพระเคราะห์เท่าอายุ

๏ นะโมเม สัพพะเทวานัง สัพพะเคราะห์จะเทวานัง สุริยัญจะปะมุญจะถะ สะสิภุมโมจะเทวานัง วุโธ ลาภังภะวิสสะติ ชีโวศุโกจะมหาลาภัง สัพพะทุกขัง วินาสสันติ สัพพะโรคังวินาสสันติ ลัคณาอะระหัง วันทามิสัพพะทา.

คติธรรมคำขวัญ

ผู้ใดมัวเมาในอำนาจ อำนาจจะฆ่าตัวเอง

ผู้ใดมัวเมาในสตรี ทรัพย์สินบ่นปี้ อีกทั้งเสื่อมเสียราศี และสังขารทรุดโทรม

ในหนังสือมงคลทีปนี ได้กล่าวถึงรสของการเสพกามคุณไว้ว่า

การเสพกามคุณ ก็เหมือนสุนัขแทะกระดูก น้ำลายของตัวเองออกมาเกลือกกลั้วกับกระดูก แล้วก็เลียน้ำลายของตนเองกินด้วยความเอร็ดอร่อย

ในปีหนึ่ง ๆ คนตกน้ำตายน้อยกว่าคนตกสุราตาย แต่คนตกสุราตายยังน้อยกว่าคนตกอบายมุขตาย

หมวดอาราธนาต่าง ๆ

คำอาราธนา

๑. คำอาราธนาศีล ๕

นะโม ๓ จบ

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะสีลา นิยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะสีลา นิยาจามะ

หมายเหตุ ถ้าจะอาราธนาศีล ๘ ให้เปลี่ยนคำว่า "ปัญจะ" ในศีล ๕ เป็น "อัฏฐะ" ข้อความนอกนั้นคงใช้เช่นเดียวกัน

๒. คำอาราธนาศีลในวันอุโบสถ

นะโม ๓ จบ

มะยังภันเตติสะระเณนะสะหะอัฏฐังคะสะมันนาคะตัง อุโปสะถังยาจามะ (ว่า ๓ หน)

๓. คำสมาทานอุโบสถ (เอกัชฌสมาทาน)

อิมังอัฏฐังคะสะมันนาคะตัง พุทธะบัญญัตตัง อุโปสะถัง

อิมัญจะรัตติง อิมัญจะทิวะสัง สัมมะเทวะ อภิรักขิตุง สมาทิยามิ

ข้าพเจ้าขอสมาทานที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ อันประกอบด้วยองค์แปดประการนี้เพื่อจะรักษาไว้ให้ดี ไม่ให้ขาด ไม่ให้ทำลายตลอดคืนหนึ่งวันหนึ่ง ณ เพลานี้

๔. คำอาราธนาพระเทศน์

พรหมมาจะโลกาธิปะติ สะหัมปะติ กัตอัญชะลี อันธิวะรัง อะยาจะถะ สันตีธะ สัตตาปปะระซักขะชาติกา เตเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมังปะชัง

๕. คำอาราธนาพระสวดมนต์

วิปั๋ตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปั๋ตติสิทธิยา สัพพะทุกขะวินาสายะ ปะริตตังพรู ถะมังคะลัง

วิปั๋ตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปั๋ตติสิทธิยา สัพพะภะยะวินสายะ ปะริตตังพรู ถะมังคะลัง

วิปั๋ตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปั๋ตติสิทธิยา สัพพะโรคะวินาสายะ ปะริตตังพรู ถะมังคะลัง

หมวดคำถวายทานต่าง ๆ

ค่ำถวายทานต่าง ๆ

๑. คำถวายเวลาทำบุญใส่บาตร

(จบขันข้าว) กล่าว นะโม ๓ จบ

อิทังสีละวันทาทีนัง นิยาเทมิ
สุทินังวะตะเมทานัง อาสะวะขะยาวะหังโหตุ
นะโมอายุวัณโณสุขังพะลัง
ทุติยัมปิสุทินังวะตะเมทานัง อาสะวะขะยาวะหังโหตุ
นะโมอายุวัณโณสุขังพะลัง
ตะติยัมปิสุทินังวะตะเมทานัง อาสะวะขะยาวะหังโหตุ
นะโมอายุวัณโณสุขังพะลัง

๒. คำถวายข้าวพระพุทธ

คำกล่าวถวายข้าวพระพุทธ มี ๒ แบบตามแต่ท่านจะเลือกใช้

แบบที่ ๑ กล่าวนะโม ๓ จบ

◎ อิมังสูปะพะยัญชะนะสัมปั่นโน โภชะนานัง สาลีนัง อุทะกังวะรัง พุทธัสสะปูเชมิ.

แบบที่ ๒ ◎ อิมัง ภัตตัง สูปะพะยัญชะนะสัมปั่นนัง โภชะนัง อุทะกังวะรัง สัมมาสัมพุทธัสสะปูเชมิ ธัมมัสสะปูเชมิ สังฆัสสะปูเชมิ.

ข้าพเจ้าขอถวายภัตร พร้อมด้วยสูปะพยัญชนะทั้งน้ำดื่ม อันเป็นโภชนะประเสริฐนี้แด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ณ บัดนี้

(การจัดถวายอาหารแด่พระพุทธในวันทำบุญที่บ้านของท่านเป็นการกุศลส่วนหนึ่ง แต่ถ้าท่านได้ถวายข้าวพระพุทธประจำบ้านของท่านทุก ๆ วัน จะเป็นมงคลอันประเสริฐสูงสุดเป็นความสุขความเจริญแก่ครอบครัวและวงศ์สกุลของท่าน)

๓. คำลาข้าวพระพุทธ

นะโม ๓ จบ

เสสังมังคะลา ยาจามิ

๔. ก. คำถวายสังฆทานอุทิศ (อุทิศให้แก่ผู้ตาย)

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ธัมมิกานิ ธัมมะลัทธานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัญเจวะ มาตาปิตุอาทีนัญจะ ญาตะกานัญจะ เทวะตานัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระ-ภิกษุสงฆ์จงโปรดรับภัตตาหารกับบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย และแก่คารวะบุคคลทั้งหลาย มีเทวดาและบิดามารดาญาติกาสืบสายโลหิต และมิตรสหายทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

ข. คำถวายสังฆทาน (เพื่อตนเอง)

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโนชะยามะ สาธุโนภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ

ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข และเพื่อมรรคผลนิพพานแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๕. คำถวายข้าวสาร

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต ตัณฑุลานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ตัณฑุลานิสะปะระวารานิ ปฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายข้าวสารกับทั้งบริวารเหล่านี้แก่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ขอจงโปรดรับข้าวสารกับบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๖. คำถวายน้ำมันน้ำผึ้ง

นะโม ๓ จบ

สะระโทนามายังภันเต กาโลสัมปัตโต (หรืออาสันโน) ยัตถะตะถาคะโต อะระหังสัมมาสัมพุทโธ สะระทิกาพาเธนะ อาพาธิกานัง ภิกขูนัง ปัญจะเภสัชชานิ อะนุญญาสิ สัปปิง นะวะนีตัง เตลังมะธุงผาณิตัง มะยันทานิตักกาละสะทิสัง สัมปัตตา ตัสสะภะคะวะโต ปัญญัตตานุคะตังทานัง ทาตุ กามาเตสุ ปะริยาปันนัง เตลังจะมะธุง จะสังฆัสสะ โอโณ ชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ เตลังจะมะธุง จะปฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ บัดนี้สารทกาลถึงแล้ว (หรือใกล้แล้ว) ในกาลไรเล่าพระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงอนุญาตเภสัช ๕ อย่าง คือ เนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย แก่พระภิกษุทั้งหลาย ผู้อาพาธด้วยโรคเกิดในสารทกาล บัดนี้ข้าพเจ้าทั้งหลายถึงกาลนี้ เช่นด้วยกาลนั้นแล้ว ปรารถนาจะถวายทาน ตามพระพุทธานุญาตของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นจึงน้อมมาถวายน้ำมันกับน้ำผึ้ง อันนับ

เนื่องในเภสัช ๕ อย่างนั้นแก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงโปรดรับเตละทาน มะธุทาน ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ

๗. คำถวายยาแก้ไข้

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต เภสัชชานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ อิมานิ เภสัชชานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายเภสัชกับบริวารเหล่านี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงโปรดรับเภสัชกับบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๘. คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต วัสสิกะสาฏิกะจีวะรานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโน ภันเต สังโฆ อิมานิ

วัสสิกะสาฏิกะจีวะรานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายผ้าวัสสิกะสาฏก (ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝน) เหล่านี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงโปรดรับผ้าวัสสิกะสาฏกเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๙. คำถวายผ้ากฐินอย่างมหานิกาย

นะโม ๓ จบ

อิมังสะปะริวารัง กฐินจีวะระทุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ (ว่า ๓ ครั้ง)

๑๐. คำถวายผ้ากฐินอย่างธรรมยุติกนิกาย

นะโม ๓ จบ

อิมังภันเต สะปะริวารัง กฐินะจีวะระทุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง

กฐินะทุสสัง ปะฏิคคัณหาตุ ปะฏิคคะเหต์วา จะอิมินาทุสเสนะ กฐินัง อัตถะริตุง อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายผ้ากฐิน จีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย รับแล้วจงกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๑๑. คำถวายผ้าป่า

นะโม ๓ จบ

เอตานิมะยังภันเต จีวะรานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ เอตานิ จีวะรานิ ปฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวาย จีวร และของทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับจีวรและของเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๑๒. คำถวายผ้าจำนำพรรษา

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต วัสสาวาสิกะจีวะรานิ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ อิมานิวัสสาวาสิกะจีวะรานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวาย ผ้าจำนำพรรษา และของทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าจำนำพรรษาและของเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ

๑๓. คำถวายกระทงลอยประทีป

นะโม ๓ จบ

มะยังอิมินาปะทีเปนะ อะสุกายะ นัมมะทายะ นะทิยา ปุลิเนฐิตัง มุนิโน ปาทะวะลัญชัง อะภิปูเชมะ อะยังอิมินาปะทีเปนะมุนิโน ปาทะวะลัญชังปูชา อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าพเจ้าทั้งหลายขอถวายบูชา ซึ่งรอยพระพุทธบาท ซึ่งตั้งอยู่เหนือกองทรายในแม่น้ำ ชื่อว่า นัมมะทา โน้น ด้วยประทีปนี้ อันว่าการบูชารอยพระพุทธบาทด้วยประทีปนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๑๔. คำถวายสลาก

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต สะลากานิ สะปะริวารานิ อิธะคาเนตะวาฐะปิตามิ ภิกขุสังฆัสสะ นิยยาเทมะ สาธุโนภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ สะลากานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายสลากภัตรกับทั้งบริวารเหล่านี้ซึ่งนำมาตั้งไว้ ณ ที่นี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับสลากภัตรกับบริวารเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๑๕. คำถวายสลากภัต

นะโม ๓ จบ

เอตานิมะยังภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ อะสุกัฏฐาเน ฐะปิตานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต ภิกขุสังโฆ เอตานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลายอันตั้งไว้ ณ ที่โน้น แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านั้น เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๑๖. คำถวายธูป–เทียน–ดอกไม้

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต ทีปะธูปะ ปุปผะวะรานิ รัตนัตตะยัสเสวะ อะภิปูเชมะ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพายะ

ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญทั้งหลาย ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาธูป–เทียน และดอกไม้อันประเสริฐเหล่านี้ แก่พระ-รัตนตรัย กิริยาที่บูชาพระรัตนตรัยนี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เพื่อมรรคผลนิพพานแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ

๑๗. คำถวายผ้าไตรอุทิศแก่ผู้ตาย

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต ติจิวะรานิ อัยยัสสะเทมะ สาธุโน ภันเต อะยังติจีวะระปูชาวิปาโก อัมหากัง มาตาปีตุอาทีนัง ญาตีนัง กาละกะตานัง สังวัตตะตุง อัมหากัง มาตาปีตุ อาทะโย ญาตะกา ทานะปั่ตติง ละภันตุ อัมหากังเจตะสา

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอถวายจีวรทั้ง ๓ นี้แด่พระผู้เป็นเจ้า ข้าแด่พระผู้เป็นเจ้าผู้เจริญ อันว่าผลวิบากของไตรจีวรนี้ จงเป็นไปเพื่อญาติทั้งหลายที่จากโลกนี้ไปแล้ว มีมารดา บิดา เป็นต้น ขอจงได้ส่วนแห่งทานนี้ ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าทั้งหลายเทอญ

๑๘. คำภาวนาเวลาหอดผ้าศพให้พระบังสุกุล

นามะรูปั่ง อะนิจจัง นามะรูปั่งทุกขัง นามะรูปั่งอะนัตตา

นามรูปไม่เที่ยงเป็นทุกข์ไม่ใช่ตัวตน

๑๙. คำภาวนาเวลาไปเยี่ยมศพ

อะวัสสังมะยา มะริตัพพัง

เราจะต้องตายแน่ทีเดียว

๒๐. คำภาวนาเวลารดน้ำศพ

อิทังมะตะกะสะรีรัง อุทะกัง วิยะสิญจิตัง อะโหสิกัมมัง

ขอศพนี้จงให้อโหสิกรรมเหมือนน้ำที่ข้าพเจ้าได้รดแล้วนี้เถิด

๒๑. คำภาวนาเวลาเผาศพ

อะยัมปิโข เมกาโย เอวัง เอวังธัมโม เอวังอะนะตีโต

กายของเรานี้ ต้องเป็นอย่างนี้เหมือนกัน มีอย่างนี้เป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

๒๒. คำถวายเสนาสนะ

นะโม ๓ จบ

อิมานิมะยังภันเต เสนาสะนานิ อาคะตานาคะตัสสะ จาตุทิสัสสะ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเตสังโฆ อิมานิเสนาสะนานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอมอบถวายเสนาสนะทั้งหลายเหล่านี้แด่พระสงฆ์ จตุรทิศทั้งที่มาและยังไม่มา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับเสนาสนะเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ

๒๓. คำถวายศาลา

นะโม ๓ จบ

มะยังภันเต อิมังสาลัง ธัมมะสะภายะ อุททิสสะ สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโนภันเต สังโฆ อิมัง ธัมมะสะภาสาลัง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถวายศาลาหลังนี้ แก่พระสงฆ์อุทิศเป็นธรรมสภา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับธรรมสภาหลังนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ

๒๔. คำถวายกุฎี

นะโม ๓ จบ

อิมังมะยังภันเต เอกังกุฏิง ภิกขุสังฆัสสะ นิยยาเทมะ สาธุโน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมังกุฏิง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

(ถ้าถวายหลายหลัง คำว่า "อิมัง" ให้เปลี่ยนเป็น "อิมา" และคำว่า "กุฏิง" เปลี่ยนเป็น "กุฏิโย" เอกังตัดทิ้ง

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอมอบถวายกุฏีหลังนี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับกุฏีหลังนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

๒๕. คำบูชาพระเจดีย์

นะโม ๓ จบ

อิมินาสักกาเรนะ เจติยังปูเชมิ

๒๖. คำภาวนาเวลาก่อพระเจดีย์ทราย

นะโม ๓ จบ

อิมังวาลุกัง เจติยัง อะธิฏฐามิ

๒๗. คำภาวนาเวลาเวียนเทียนทำขวัญ

โหตุเต ชะยะมังคะลัง
ขอชัยชนะและมงคลจงมีแก่ท่าน

๒๘. คำภาวนาเวียนเทียนทำขวัญอีกบทหนึ่ง

ทีฆายุโกสุขีโหตุ อะโรโคนิรุ ปั้ททะโว
ขอท่านจงมีอายุยืนยาวนาน มีความสุข ไม่มีโรค ปราศจากอุปั้ทวอันตราย

๒๙. คำอวยพรคู่สมรสเวลาหลั่งน้ำ

อิทังอุทะกังวิยะ สังสัฏฐา อะเภชชาโหถะ

ขอเธอทั้งสองจงปรองดองสมัครสมานกัน ไม่แตกแยกกัน เหมือนสายน้ำนี้เถิด

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ จรัลสนิทวงศ์ เลขที่ ๓๖๗/๑๘—๑๙
ถนนจรัลสนิทวงศ์ สามแยกไฟฉาย กรุงเทพมหานคร โทร. ๖๗๓๓๗๔
นายเล็ก ไชยเทอดธรรม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๙